

AZƏRBAYCAN MİLLİ ELMLƏR AKADEMİYASI
RƏYASƏT HEYƏTİ

FİZİKA - RİYAZİYYAT VƏ TEXNİKA
ELMLƏRİ BÖLMƏSİ

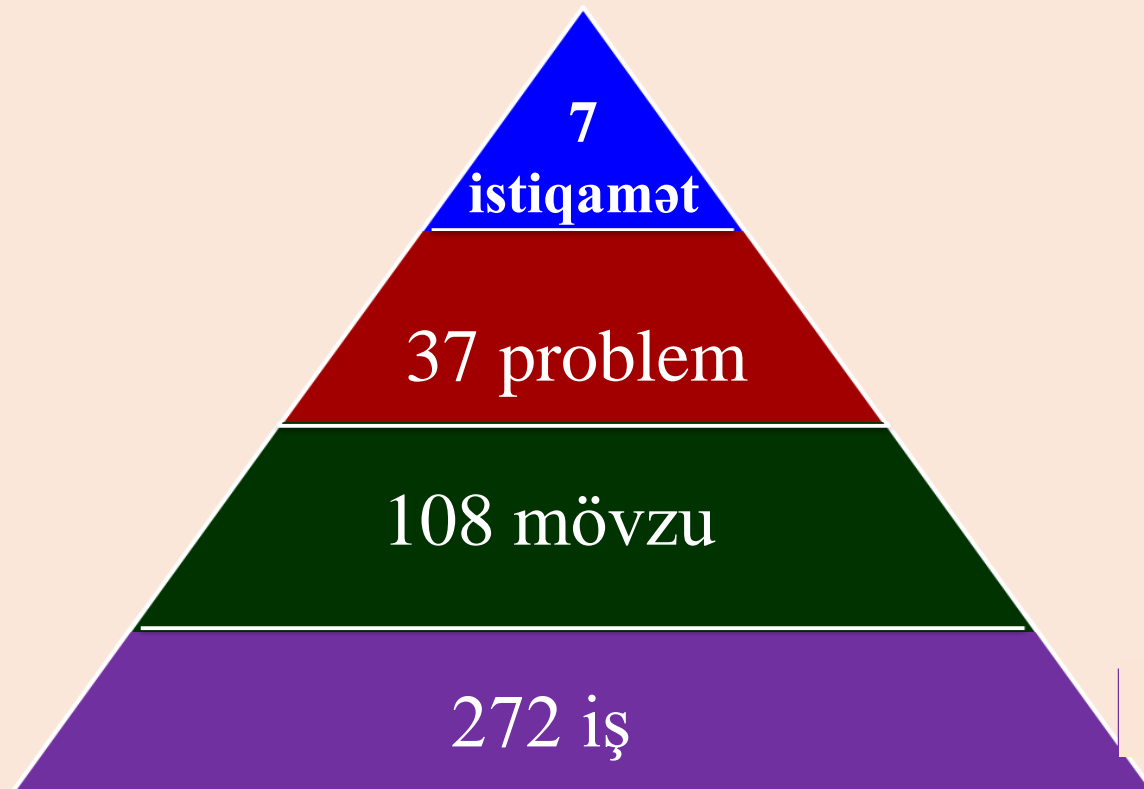
İLLİK HESABAT

2022

18 yanvar 2023-cü il

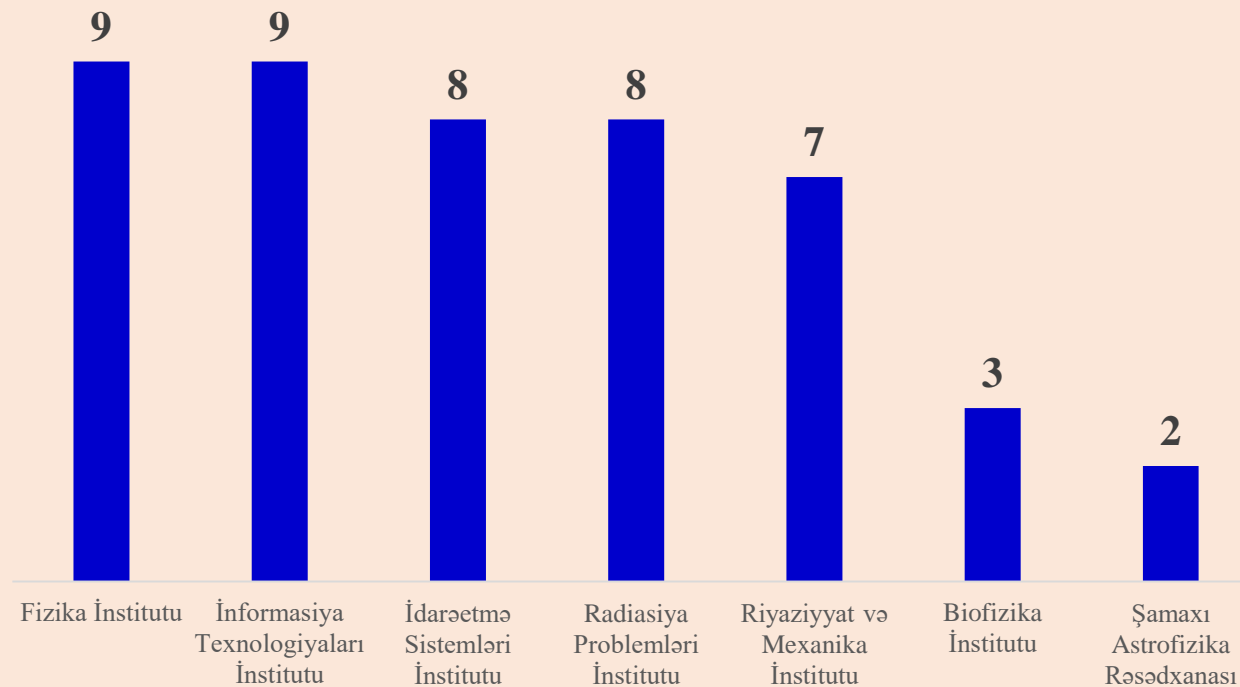
MÜNDƏRİCAT

I.	ELMİ - NƏZƏRİ FƏALİYYƏT	3
II.	ELMİ - TEXNOLOJİ QRANTLAR	40
III.	ELMİ - PRAKTİKİ VƏ İNNOVATİV FƏALİYYƏT	42
IV.	ELMİ - PEDAQOJİ FƏALİYYƏT VƏ KADR HAZIRLIĞI	50
V.	BEYNƏLXALQ ELMİ ƏMƏKDAŞLIQ	53
VI.	ELEKTRON ELMİN VƏZİYYƏTİ	55
VII.	ELMİN POPULYARLAŞDIRILMASI VƏ TƏBLİĞİ	57
VIII.	ELMİ - TƏŞKİLATİ FƏALİYYƏT	65
IX.	PROBLEMLƏR VƏ TƏKLİFLƏR	67

MÜHÜM ELMİ NƏTİCƏLƏR

N	Elmi müəssisələr	Say
1.	Fizika İnstitutu	9
2.	İnformasiya Texnologiyaları İnstitutu	9
3.	İdarəetmə Sistemləri İnstitutu	8
4.	Radiasiya Problemləri İnstitutu	8
5.	Riyaziyyat və Mexanika İnstitutu	7
6.	Biofizika İnstitutu	3
7.	Şamaxı Astrofizika Rəsədxanası	2
CƏMİSİ		46

MÜHÜM ELMİ NƏTİCƏLƏR

FİZİKA İNSTİTUTU

1. Bərpa olunan enerji mənbələrinin stoxastik generasiyası şəraitində gərginliyin statik dayanıqlılığının həddini qiymətləndirmək üçün üsul işlənmiş, test IEEE (31 düyünlü) modeli üzrə hesablamalar yerinə yetirilmişdir.

İcraçılar: Akademik **Arif Həşimov**, texnika elmləri doktoru **Nəriman Rəhmanov**,
fizika elmləri doktoru **Təranə Nurubəyli**

2. Antiferromaqnit topoloji izolyator MnBi_2Te_4 (Manqan Bismut Tellur) kristalının səth kristallik quruluşu və elektron strukturu skanedici tunel mikroskopiyası/spektroskopiyası (STM/S), mikro(μ)-lazer bucaqayırdetmə fotoemissiya spektroskopiyası (ARPES) və sıxlıq funksionalı nəzəriyyəsi vasitəsilə tədqiq edilmişdir.

İcraçılar: Akademik **Nazim Məmmədov**, fizika fəlsəfə doktoru **Ziya Əliyev**

3. Ammonyak yanacaq elementləri kimi Ag/PS/Si (argentum nano-məsaməli silisium proton) strukturlarının alınma texnologiyası, struktur, lüminessensiya və elektrik xassələri tədqiq edilərək, yanacaq kimi hidrogen tərkibli kompozisiyanın birbaşa təsirinə məruz qalan Ag/PS/Si elementlərində elektrik enerjisinin yaranma mexanizmləri müəyyən edilmişdir.

İcraçılar: akademik **Təyyar Cəfərov**, fizika elmləri doktoru **Ayaz Bayramov**,

fizika elmləri doktoru **İmaməddin Əmiraslanov**, fizika fəlsəfə doktoru **Səidə Əsədullayeva**

MÜHÜM ELMİ NƏTİCƏLƏR

İDARƏETMƏ SİSTEMLƏRİ İNSTİTUTU

Azərbaycan dilində olan dialoq sistemlərində istifadəçi müraciətinin təsniflənməsi, dil modelinin qurulması və varlıq adlarının təyini məsələlərinin birgə öyrənilməsi üçün transformer əsaslı neyron şəbəkə modeli işlənmişdir. Təklif olunan neyron şəbəkənin öyrədilməsi üçün istifadə olunan məqsəd funksiyası sadalanan məsələlərin məqsəd funksiyalarının bükülməsi olaraq minimallaşdırılır. İşdə göstərilmişdir ki, bu şəkildə qurulmuş neyron şəbəkə istifadəçi müraciətinin təyini ilə yanaşı, tətbiq sahəsini təsvir edən dil modelini də eyni zamanda öyrəndiyindən həmin domendə daha qənaətbəxş nəticələr verir.

İcraçı: texnika üzrə fəlsəfə doktoru **Samir Rüstəmov**

MÜHÜM ELMİ NƏTİCƏLƏR

RİYAZİYYAT VƏ MEXANİKA İNSTİTUTU

Riyaziyyat və Mexanika İnstitutunun ən mühüm nəticəsi riyaziyyat elmləri doktoru, dosent Vüqar İsmayılovun Amerika Riyaziyyat Cəmiyyəti tərəfindən çap olunmuş “Ridge funksiyaları və onların neyron şəbəkələrdə tətbiqləri” (“Ridge functions and applications in neural networks”) adlı monoqrafiyasıdır. Monoqrafiya funksional analiz, funksiyalar, approksimasiya və neyron şəbəkələr nəzəriyyələrinin mütəxəssislərinə tövsiyə edilir.

İcraçı: riyaziyyat elmləri doktoru **Vüqar İsmayılov**

MÜHÜM ELMİ NƏTİCƏLƏR

RADİASIYA PROBLEMLƏRİ İNSTİTUTU

İşğaldan azad olunmuş Kəlbəcər rayonunun İstisu ərazisində ətraf mühitdə radionuklidlərin paylanması və çevrilmə qanunauyğunluqları tədqiq olunmuş və termal sulara radonun qatılığı təyin edilmişdir. Müəyyən olunmuşdur ki, Aşağı İstisu ərazisinə yaxın yeni qazılmış artezian quyularının termal sularında radioaktiv radonun konsentrasiyası Yol Verilən Həddən (YVH) kiçik, Dəlidağ silsiləsinin qərb dağətəyində isə soyuq və termal sulara radioaktiv radonun konsentrasiyası YVH-dən 100 dəfələrlə çox olduğundan bu sular içmək üçün yararsızdır. Ətraf ərazilərdə radioaktiv fonun qiyməti YVH-dən 15 dəfəyədək yüksəkdir və bu da sulara radonun miqdarının müəyyənləşməsinə təsir göstərir. Alınan nəticələr İstisu ərazisində suların təyinatını müəyyənləşdirməyə imkan verir.

İcraçı: kimya elmləri doktoru **Xaqani Məmmədov**

MÜHÜM ELMİ NƏTİCƏLƏR

İNFORMASIYA TEXNOLOGİYALARI İNSTİTUTU

Böyük həcmli məlumatların (Big Data) intellektual analizi, müxtəlif təyinatlı kiber-fiziki sistemlərin kiber dayanıqlığının təmin olunması, e-dövlətin müxtəlif funksional komponentləri və servislərinin intellektuallaşdırılması üçün bir sıra modellər və metodlar təklif edilmiş, kompüter eksperimentləri aparılmışdır.

İcraçılar: akademik **Rasim Əliquliyev**, AMEA-nın müxbir üzvü **Ramiz Alıquliyev**, AMEA-nın müxbir üzvü **Məsumə Məmmədova**, professor **Adil Bağirov**, dosent **Rəşid Ələkbərov**, dosent **Fərqanə Abdullayeva**, dosent **Fərhad Yusifov**, dosent **Lyudmila Suxostat**

MÜHÜM ELMİ NƏTİCƏLƏR

ŞAMAXI ASTROFİZİKA RƏSƏDXANASI

Güclü ulduzətrafı diskləri olan klassik T Buğa tipli cavan ulduzlarda təkamülün müəyyən mərhələsindən sonra disk şüalanması zəifləyir. Belə ulduzların spektral enerji paylanma ayrılmasının tədqiqi əsasında ilk dəfə disk şüalanması yalnız uzaq infraqırmızı diapazonda mövcud olan yeni tip alt qrup ulduzlar aşkar edilmişdir. Aşkar edilmiş yeni tip ulduzlar yalnız qalıq ulduzətrafı toz şüalanmasına malikdir. Bu da sübut edir ki, cavan ulduzlarda planetlərin yaranması prosesi ulduzların yaranışından cəmi bir neçə milyon il sonra yekunlaşır. Alınmış nəticə Günəş tipli ulduzların ilkin yarandığı dövrdən sonrakı təkamül mərhələlərini öyrənmək üçün mühüm əhəmiyyətə malikdir.

İcraçılar: fizika-riyaziyyat elmləri doktoru Nəriman İsmayılov, dissertant Ülvi Vəliyev

MÜHÜM ELMİ NƏTİCƏLƏR

BİOFİZİKA İNSTİTUTU

Düyü kəpəyindən alınan pentapeptidin molekulyar-docking tədqiqatlarında onun xərçəng əleyhinə təsirinin mexanizmi verilmişdir. Göstərilmişdir ki, bu pentapeptid xərçənglə birbaşa əlaqəli olan həm reseptor, həm də qeyri-reseptor zülalla birləşib onları inhibə edə bilir. Pentapeptidin analoqlarının sintezi göstərmişdir ki, onun anti-xərçəng xüsusiyyətlərini tənzimləmək olur. Kompüter analizi göstərmişdir ki, bu petidlərin yüksək farmakoloji xüsusiyyətləri vardır.

İcraçılar: akademik **Cəmil Əliyev**, AMEA-nın müxbir üzvü **Oktay Qasımov**
elmi işçi **Mətanət Mansurova (Baxışova)**, dosent **Sefa Celik**,
professor **Sevim Akyüz**

I.FRTEB: ELMİ-NƏZƏRİ FƏALİYYƏT

MÜHÜM ELMİ NƏTİCƏLƏR

AMEA-dan KƏNAR ELMİ MÜƏSSİSƏLƏR

Respublikanın digər elm və ali təhsil müəssisələri	Sayı
Milli Aviasiya Akademiyası	26
Bakı Dövlət Universiteti	24
Milli Aerokosmik Agentlik	14
Azərbaycan Texniki Universiteti	13
Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitet	8
Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası	6
Sumqayıt Dövlət Universiteti	4
Azərbaycan İnşaat və Memarlıq Elmi-Tədqiqat İnstitutu	4
Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti	1
Azərbaycan Universiteti	1
CƏMİSİ	101

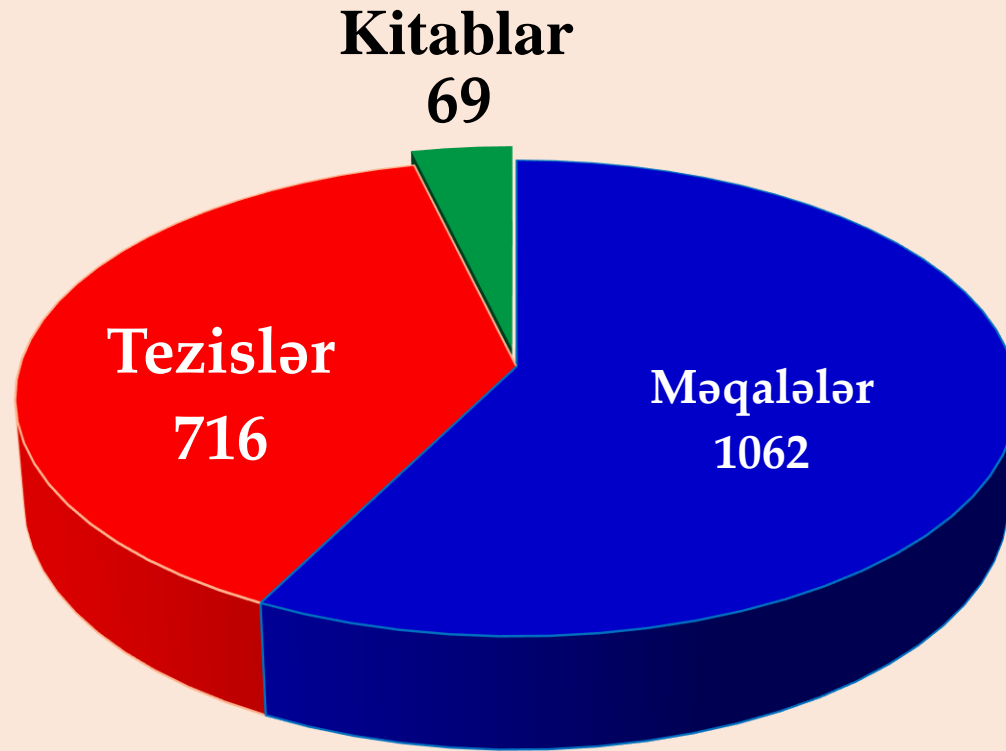
MÜHÜM ELMİ NƏTİCƏLƏR

MİLLİ AVIASİYA AKADEMİYASI

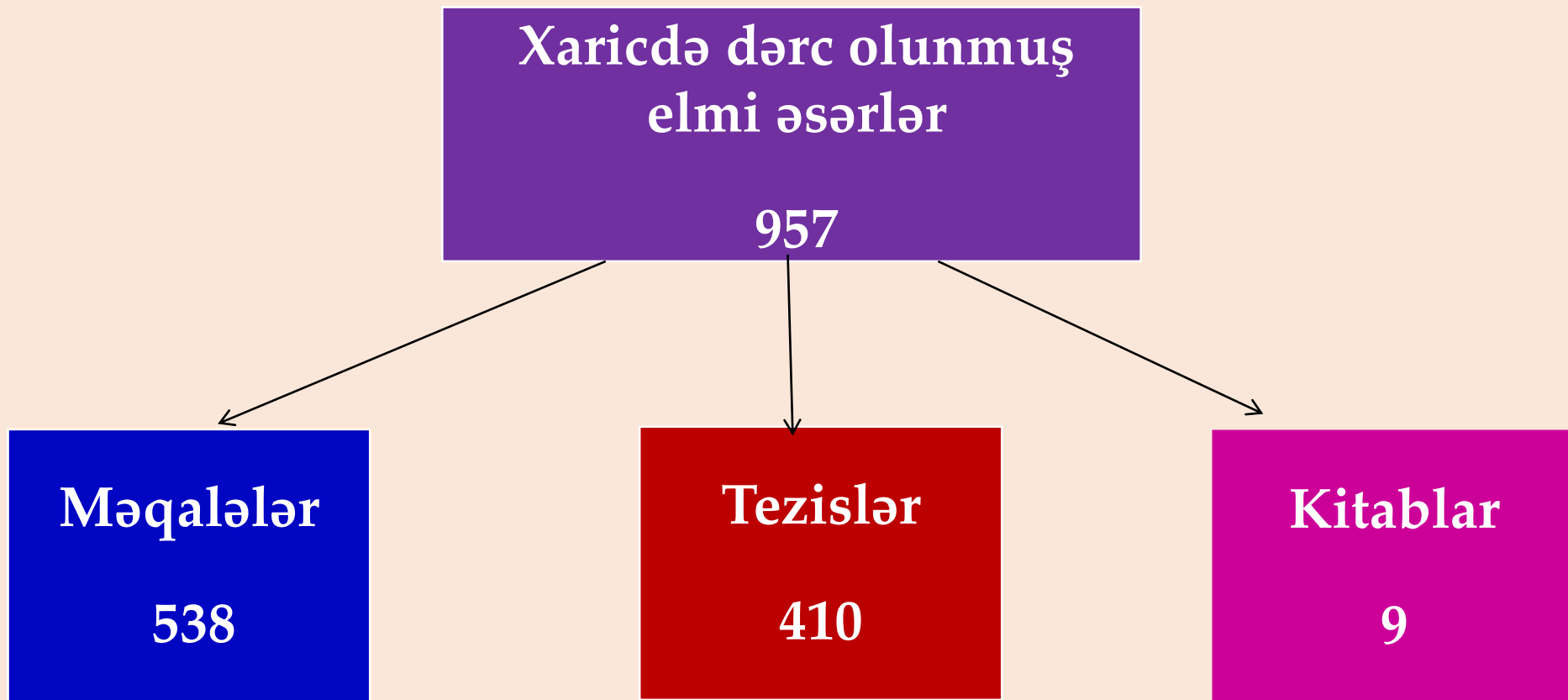
Radioelektron mübarizə vasitələri problemi üzrə Akustooptik effektə əsaslanan optimal radioqəbul qurğusu sintez edilmiş, onun riyazi modeli formalaşdırılmışdır. Şifrləmə açarının əvvəlcədən proqnozlaşdırılmasını kifayət qədər çətinləşdirən və tətbiq olunduğu radiosistemin kriptohücumlara qarşı dayanıqlığını daha da artıran şifrləmə üsulu təklif edilmişdir.

İcraçılar: AMEA-nın müxbir üzvü **Afiq Həsənov**, texnika elmləri doktoru **Ruslan Həsənov**, baş müəllim **Elgün Ağayev**, müəllim **İnci Əliyeva**, müəllim **Rövşən Əhmədov**

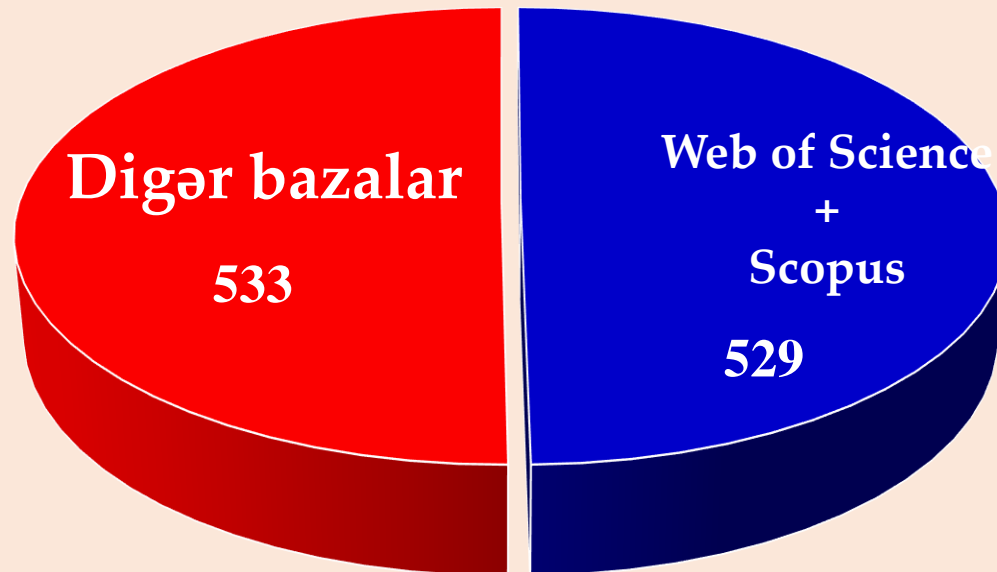
DƏRC OLUNMUŞ ELMİ ƏSƏRLƏR

Ümumi sayı: 1847

BEYNƏLXALQ ELMİ BAZALARDA ELMİ ƏSƏRLƏR

Ümumi sayı: 1062

I.FRTEB: ELMİ-NƏZƏRİ FƏALİYYƏT

2022-ci ildə **SCOPUS** bazasında FRTEB üzrə elmi müəssisələrin

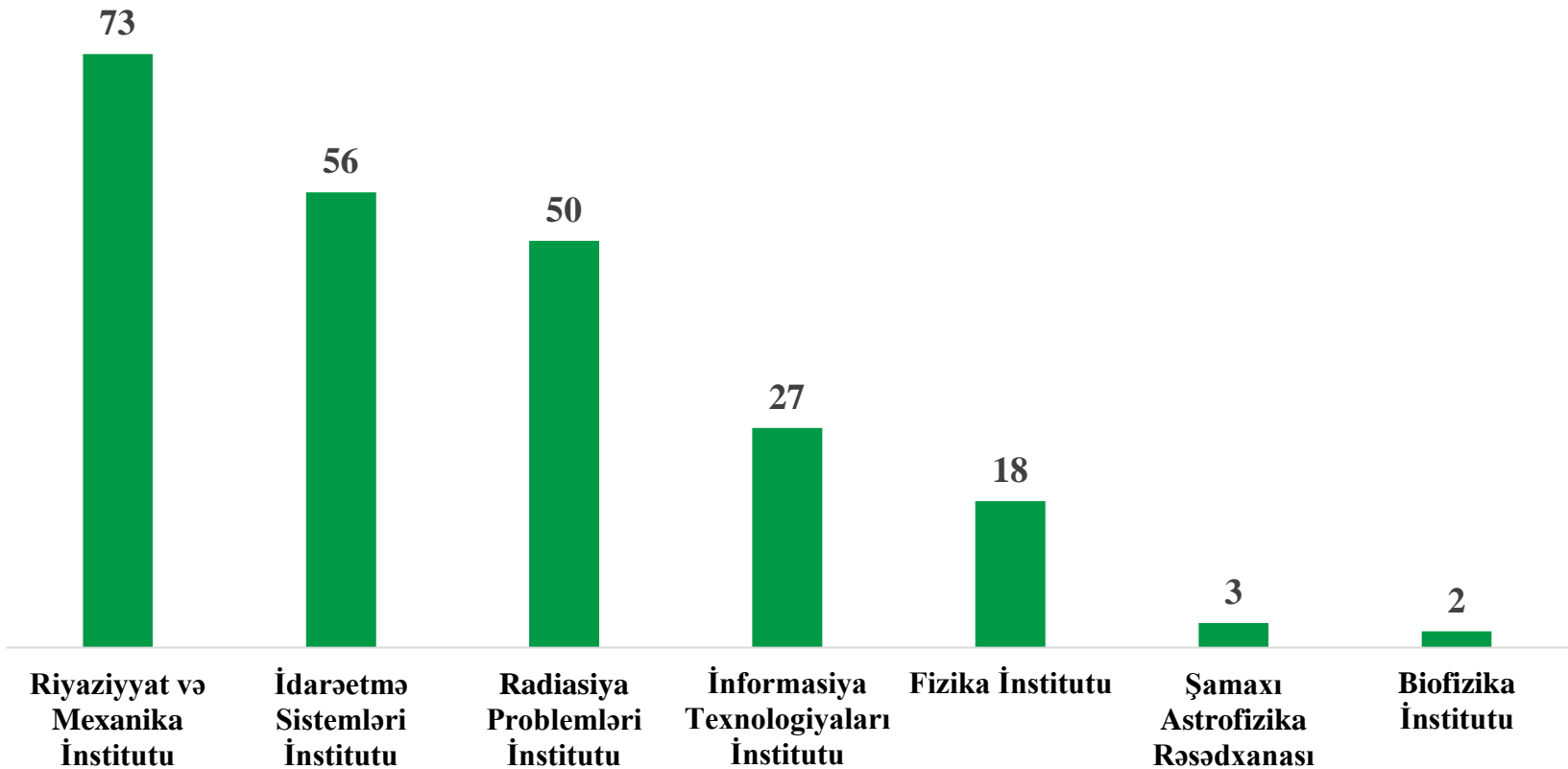
MƏQALƏLƏRİNİN SAYI

	ELMİ MÜƏSSİSƏLƏR	ƏMƏKDAŞ- LARIN SAYI	ELMİ KADR POTENSİALI			2022
			DSc	PhD	DSc+PhD	
1.	Riyaziyyat və Mexanika İnstitutu	195	46	60	106	73
2.	İdarəetmə Sistemləri İnstitutu	329	35	47	82	56
3.	Radiasiya Problemləri İnstitutu	262	20	59	79	50
4.	İnformasiya Texnologiyaları İnstitutu	299	12	23	35	27
5.	Fizika İnstitutu	416	58	137	195	18
6.	Şamaxı Astrofizika Rəsədxanası	144	4	21	25	3
7.	Biofizika İnstitutu	61	4	6	10	2
					FRTEB üzrə:	229
					*AMEA üzrə:	*610
					*Azərbaycan üzrə:	*1798
					AMEA üzrə FRTEB-in payı (%):	37,54
					Azərbaycan elmində FRTEB-nin payı (%):	12,74

*Mənbə: **SCOPUS** bazasının 12 yanvar 2023-cü il tarixinə olan məlumat

2022-ci ildə **SCOPUS** bazasında FRTEB üzrə elmi müəssisələrin

MƏQALƏLƏRİNİN SAYI

I.FRTEB: ELMİ-NƏZƏRİ FƏALİYYƏT

2022-ci ildə FRTEB ÜZRƏ ELMİ MÜƏSSİSƏLƏRİN
SCOPUS BAZASINDA

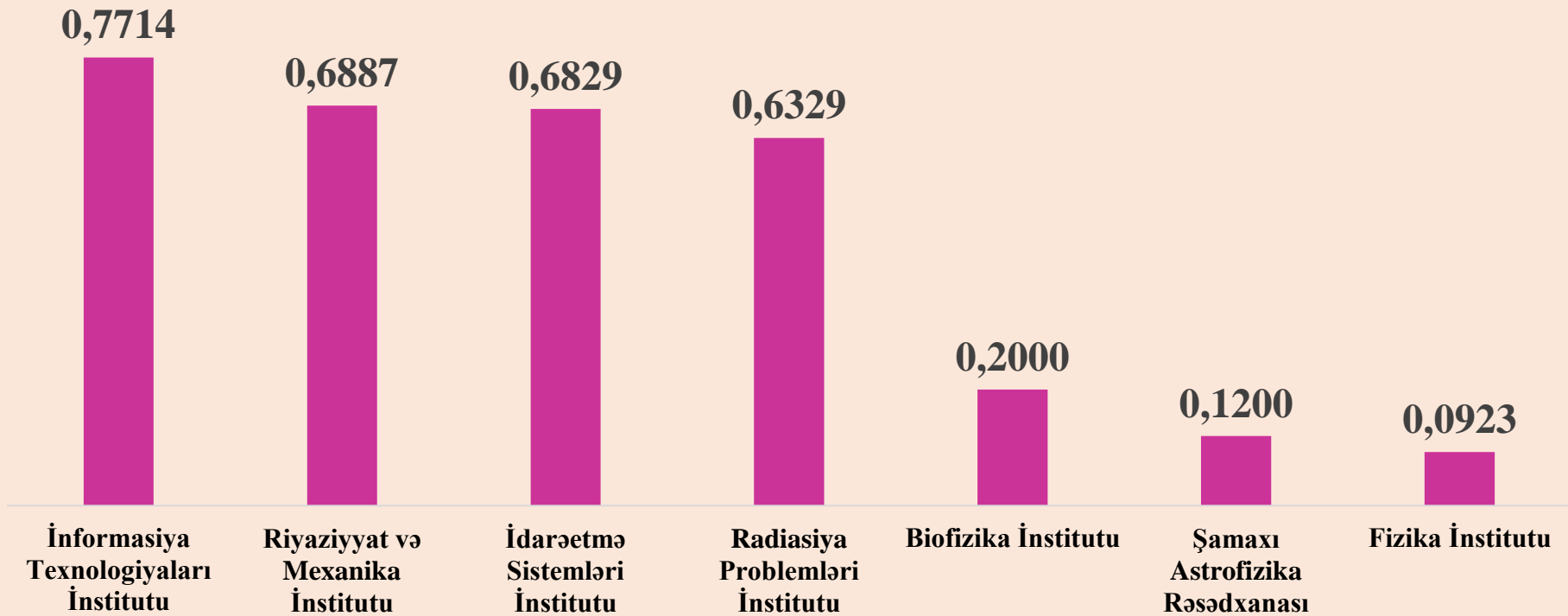
$$\text{ORTA MƏHSULDARLIQ GÖSTƏRİCİSİ} = \frac{SCOPUS}{DSc+PhD}$$

	ELMİ MÜƏSSİSƏLƏR	SCOPUS 2022	ELMİ KADR POTENSİALI			$\frac{SCOPUS}{DSc+PhD}$
			DSc	PhD	DSc+PhD	
1.	İnformasiya Texnologiyaları İnstitutu	27	12	23	35	0,7714
2.	Riyaziyyat və Mexanika İnstitutu	73	46	60	106	0,6887
3.	İdarəetmə Sistemləri İnstitutu	56	35	47	82	0,6829
4.	Radiasiya Problemləri İnstitutu	50	20	59	79	0,6329
5.	Biofizika İnstitutu	2	4	6	10	0,2000
6.	Şamaxı Astrofizika Rəsədxanası	3	4	21	25	0,1200
7.	Fizika İnstitutu	18	58	137	195	0,0923

I.FRTEB: ELMİ-NƏZƏRİ FƏALİYYƏT

2022-ci ildə FRTEB ÜZRƏ ELMİ MÜƏSSİSƏLƏRİN
SCOPUS BAZASINDA

$$\text{ORTA MƏHSULDARLIQ GÖSTƏRİCİSİ} = \frac{SCOPUS}{DSc+PhD}$$

I.FRTEB: ELMİ-NƏZƏRİ FƏALİYYƏT

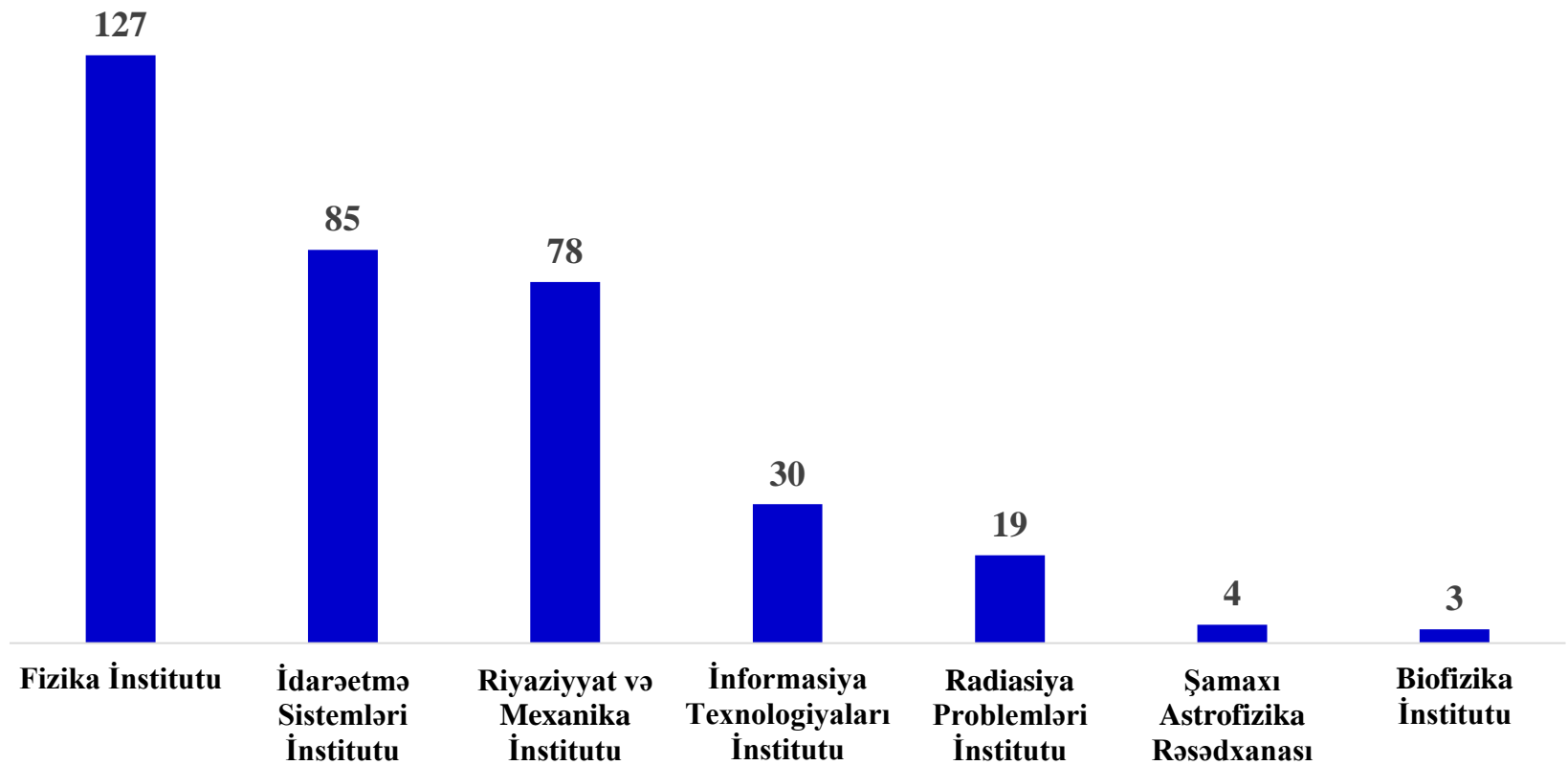
2022-ci ildə **Web of Science** bazasında FRTEB üzrə elmi müəssisələrin
MƏQALƏLƏRİNİN SAYI

N	ELMİ MÜƏSSİSƏLƏR	ƏMƏKDAŞ- LARIN SAYI	ELMİ KADR POTENSİALI			WoS 2022
			DSc	PhD	DSc+PhD	
1.	Fizika İnstitutu	416	58	137	195	127
2.	İdarəetmə Sistemləri İnstitutu	329	35	47	82	85
3.	Riyaziyyat və Mexanika İnstitutu	195	46	60	106	78
4.	İnformasiya Texnologiyaları İnstitutu	299	12	23	35	30
5.	Radiasiya Problemləri İnstitutu	262	20	59	79	19
6.	Şamaxı Astrofizika Rəsədxanası	144	4	21	25	4
7.	Biofizika İnstitutu	61	4	6	10	3
FRTEB üzrə:						346
*AMEA üzrə:						*402
*Azərbaycan üzrə:						*1143
AMEA üzrə FRTEB-in payı (%):						86,07
Azərbaycan elmində FRTEB-nin payı (%):						30,27

*Mənbə: **Web of Science** bazasının 12 yanvar 2023-cü il tarixinə olan məlumat

I.FRTEB: ELMİ-NƏZƏRİ FƏALİYYƏT

2022-ci ildə **Web of Science** bazasında FRTEB üzrə elmi müəssisələrin
MƏQALƏLƏRİNİN SAYI

I.FRTEB: ELMİ-NƏZƏRİ FƏALİYYƏT

2022-ci ildə FRTEB ÜZRƏ ELMİ MÜƏSSİSƏLƏRİN
Web of Science BAZASINDA

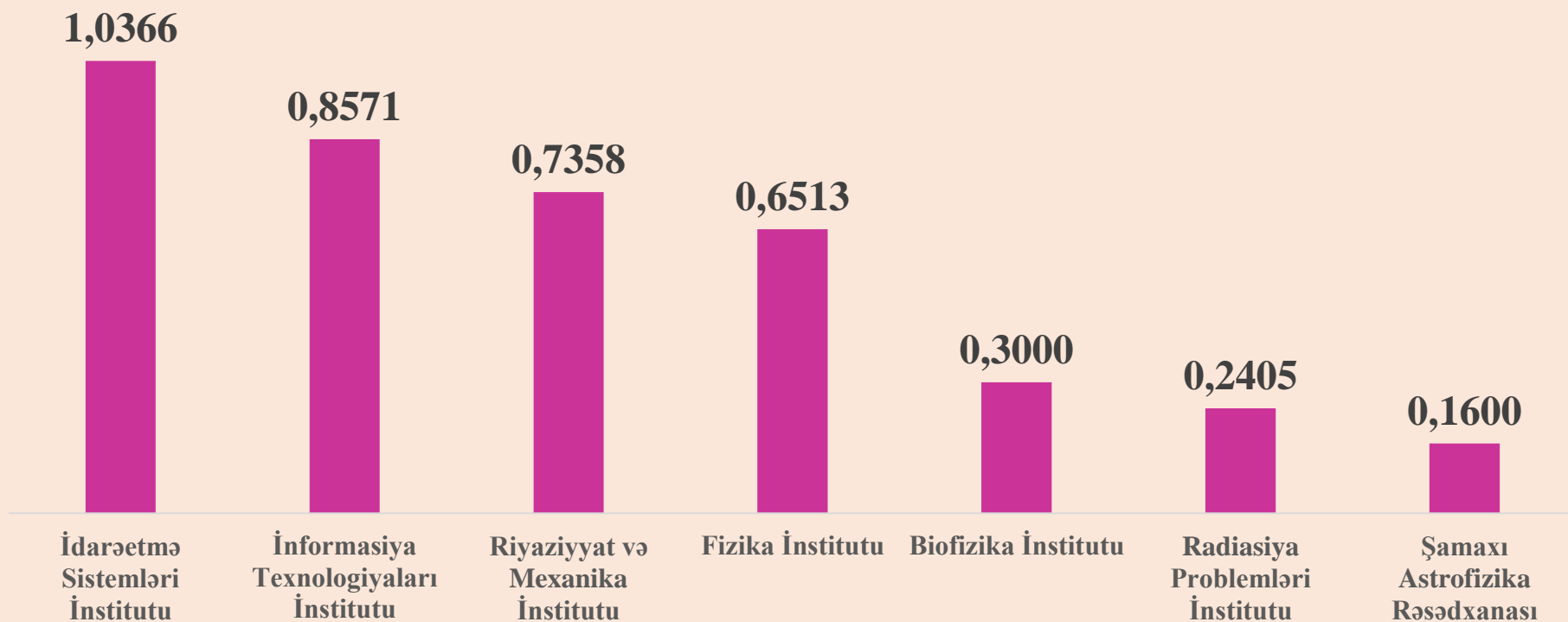
$$\text{ORTA MƏHSULDARLIQ GÖSTƏRİCİSİ} = \frac{WoS}{DSc+PhD}$$

N	ELMİ MÜƏSSİSƏLƏR	WoS 2022	ELMİ KADR POTENSİALI				$\frac{WoS}{DSc + PhD}$
			DSc	PhD	DSc+PhD		
1.	İdarəetmə Sistemləri İnstitutu	85	35	47	82	1,0366	
2.	İnformasiya Texnologiyaları İnstitutu	30	12	23	35	0,8571	
3.	Riyaziyyat və Mexanika İnstitutu	78	46	60	106	0,7358	
4.	Fizika İnstitutu	127	58	137	195	0,6513	
5.	Biofizika İnstitutu	3	4	6	10	0,3000	
6.	Radiasiya Problemləri İnstitutu	19	20	59	79	0,2405	
7.	Şamaxı Astrofizika Rəsədxanası	4	4	21	25	0,1600	

I.FRTEB: ELMİ-NƏZƏRİ FƏALİYYƏT

2022-ci ildə FRTEB ÜZRƏ ELMİ MÜƏSSİSƏLƏRİN
Web of Science BAZASINDA

$$\text{ORTA MƏHSULDARLIQ GÖSTƏRİCİSİ} = \frac{WoS}{DSc+PhD}$$

I.FRTEB: ELMİ-NƏZƏRİ FƏALİYYƏT

2022-ci ildə FRTEB ÜZRƏ ELMİ MÜƏSSİSƏLƏRİN ƏMƏKDAŞLARININ ƏSƏRLƏRİNƏ İSTİNADLARIN SAYI

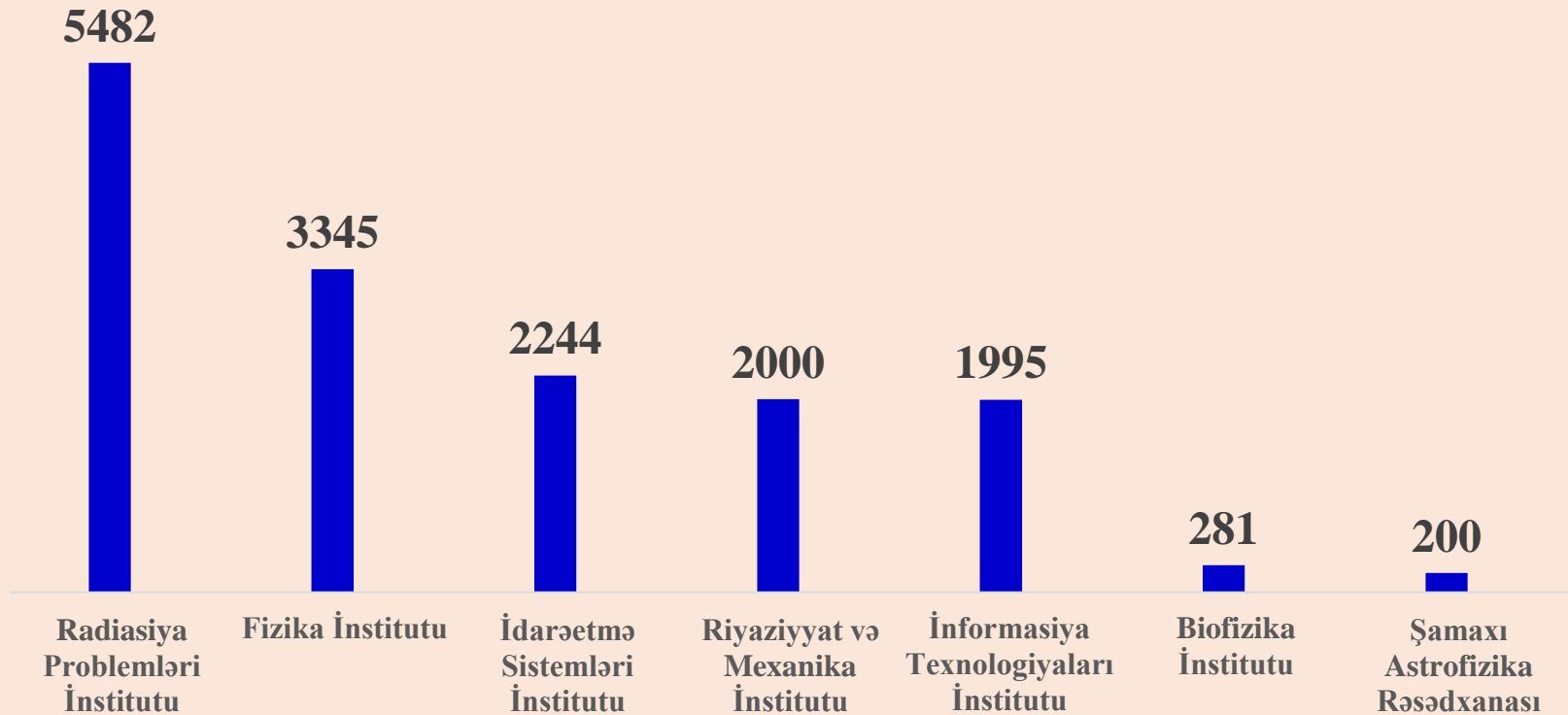
(Google Scholar)

N	ELMİ MÜƏSSİSƏLƏR	ƏMƏKDAŞ- LARIN SAYI	ELMİ KADR POTENSİALI			İstinadlar 2022
			DSc	PhD	DSc+PhD	
1.	Radiasiya Problemləri İnstitutu	262	20	59	79	5482
2.	Fizika İnstitutu	416	58	137	195	3345
3.	İdarəetmə Sistemləri İnstitutu	329	35	47	82	2244
4.	Riyaziyyat və Mexanika İnstitutu	195	46	60	106	2000
5.	İnformasiya Texnologiyaları İnstitutu	299	12	23	35	1995
6.	Şamaxı Astrofizika Rəsədxanası	144	4	21	25	200
7.	Biofizika İnstitutu	61	4	6	10	281
	YEKUN	1076	179	353	532	15547

I.FRTEB: ELMİ-NƏZƏRİ FƏALİYYƏT

2022-ci ildə FRTEB ÜZRƏ ELMİ MÜƏSSİSƏLƏRİN ƏMƏKDAŞLARININ
ƏSƏRLƏRİNƏ İSTİNADLARIN SAYI

(Google Scholar)

I.FRTEB: ELMİ-NƏZƏRİ FƏALİYYƏT

2022-ci ildə FRTEB ÜZRƏ ELMİ MÜƏSSİSƏLƏRİN İSTİNADLAR ÜZRƏ

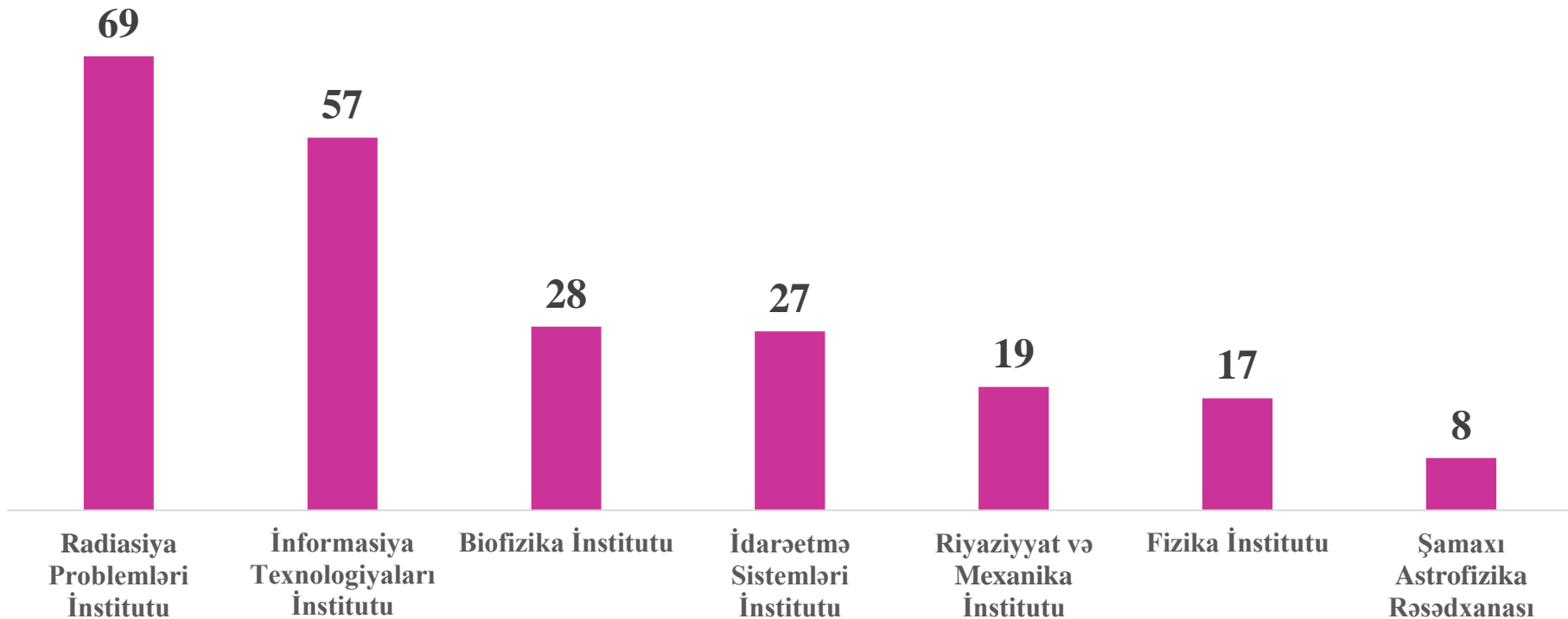
$$\text{ORTA MƏHSULDARLIQ GÖSTƏRİCİSİ} = \frac{\text{istinadların sayı}}{\text{DSc+PhD}}$$

N	ELMİ MÜƏSSİSƏLƏR	İstinadların sayı	ELMİ KADR POTENSİALI			$\frac{\text{istinadların sayı}}{\text{DSc + PhD}}$
			DSc	PhD	DSc+PhD	
1.	Radiasiya Problemləri İnstitutu	5482	20	59	79	69
2.	İnformasiya Texnologiyaları İnstitutu	1995	12	23	35	57
3.	Biofizika İnstitutu	281	4	6	10	28
4.	İdarəetmə Sistemləri İnstitutu	2244	35	47	82	27
5.	Riyaziyyat və Mexanika İnstitutu	2000	46	60	106	19
6.	Fizika İnstitutu	3345	58	137	195	17
7.	Şamaxı Astrofizika Rəsədxanası	200	4	21	25	8

I.FRTEB: ELMİ-NƏZƏRİ FƏALİYYƏT

2022-ci ildə FRTEB ÜZRƏ ELMİ MÜƏSSİSƏLƏRİN İSTİNADLAR ÜZRƏ

$$\text{ORTA MƏHSULDARLIQ GÖSTƏRİCİSİ} = \frac{\text{İstinadların sayı}}{DSc+PhD}$$

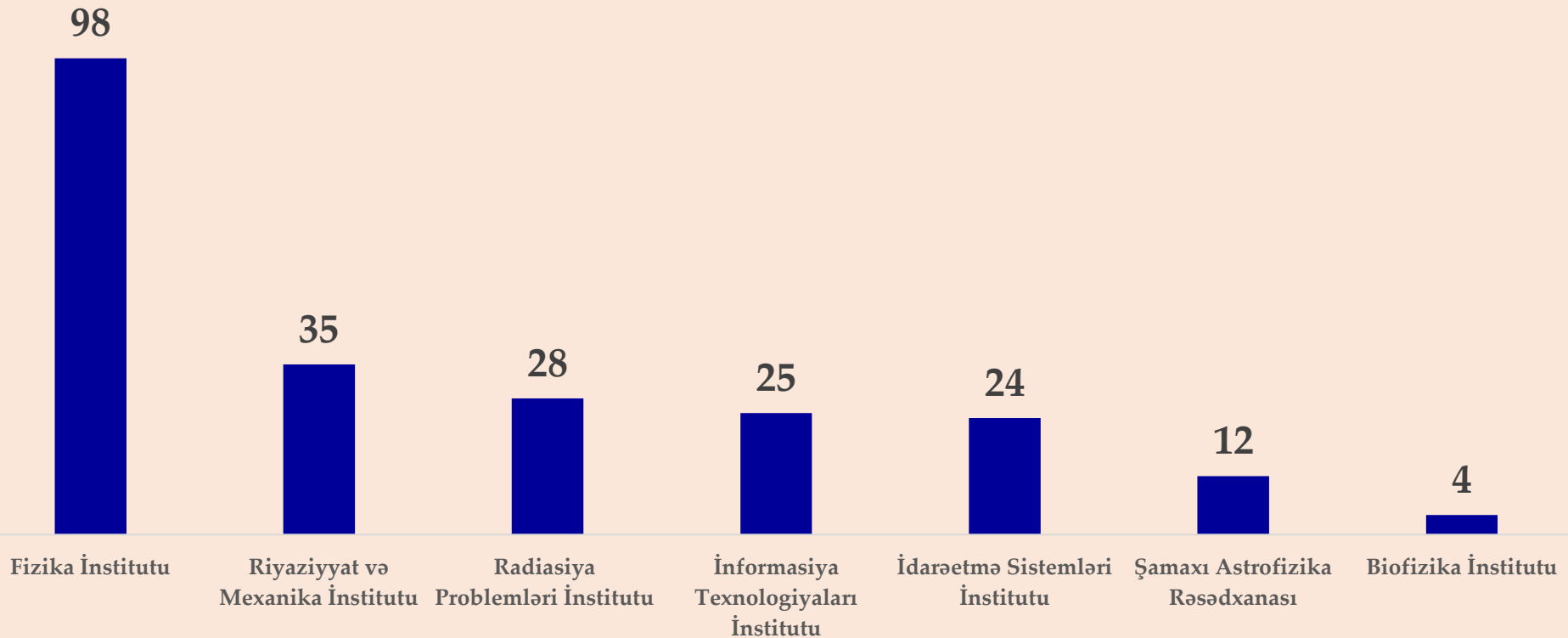
I.FRTEB: ELMİ-NƏZƏRİ FƏALİYYƏT

FRTEB ÜZRƏ ELMİ MÜƏSSİSƏLƏRİN SCOPUS BAZASINDA h-İNDEKSLƏRİ

N	ELMİ MÜƏSSİSƏLƏR	ƏMƏKDAŞ- LARIN SAYI	ELMİ KADR POTENSİALI			h- İNDEKSİ
			DSc	PhD	DSc+PhD	
1.	Fizika İnstitutu	416	58	137	195	98
2.	Riyaziyyat və Mexanika İnstitutu	195	46	60	106	35
3.	Radiasiya Problemləri İnstitutu	262	20	59	79	28
4.	İnformasiya Texnologiyaları İnstitutu	299	12	23	35	25
5.	İdarəetmə Sistemləri İnstitutu	329	35	47	82	24
6.	Şamaxı Astrofizika Rəsədxanası	144	4	21	20	12
7.	Biofizika İnstitutu	61	4	6	10	4
YEKUN		1706	179	353	532	

I.FRTEB: ELMİ-NƏZƏRİ FƏALİYYƏT

FRTEB ÜZRƏ ELMİ MÜƏSSİSƏLƏRİN SCOPUS BAZASINDA h-İNDEKSLƏRİ

I.FRTEB: ELMİ-NƏZƏRİ FƏALİYYƏT

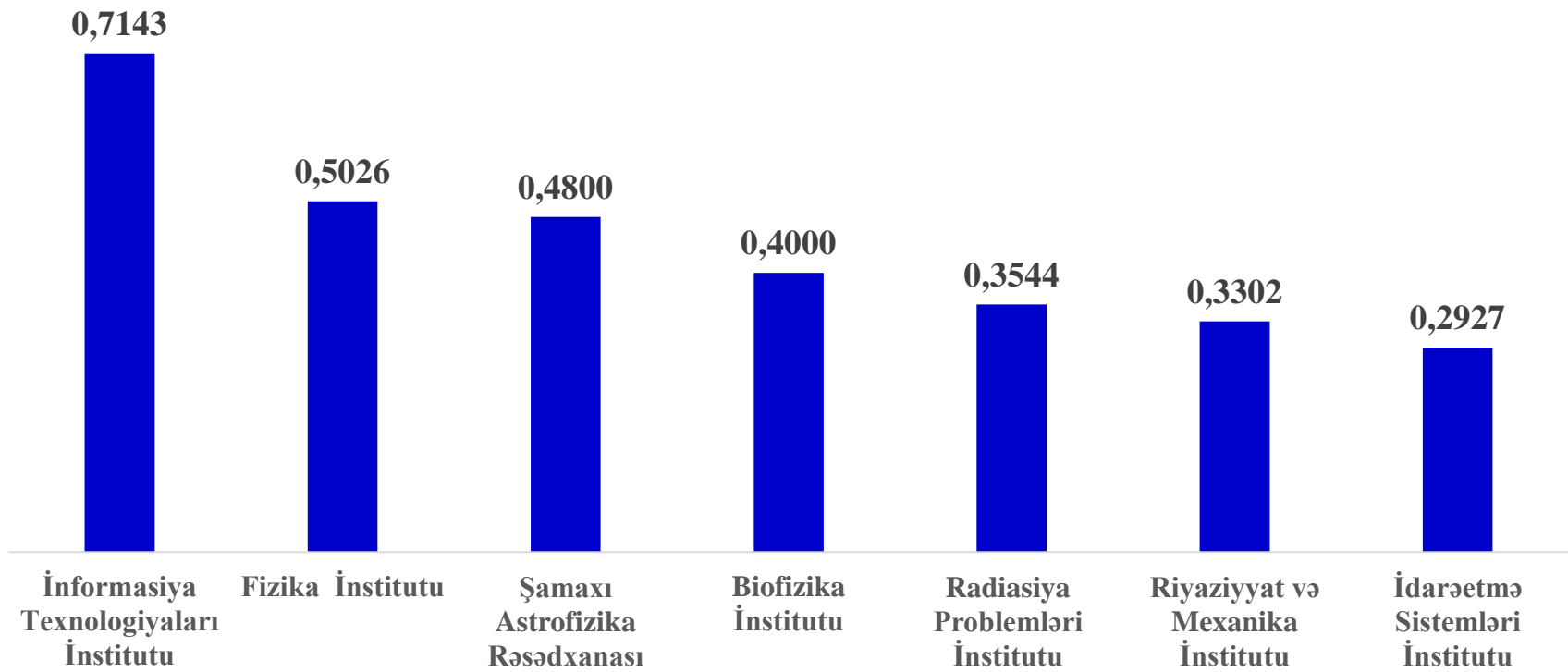
FRTEB üzrə elmi müəssisələrin **SCOPUS** bazasında *h*-indeksinə görə
ORTA MƏHSULDARLIQ GÖSTƏRİCİSİ = $\frac{h\text{-indeks}}{DSc+PhD}$

N	ELMİ MÜƏSSİSƏLƏR	h-İNDEKSİ (SCOPUS)	ELMİ KADR POTENSİALI			$\frac{h\text{-indeks}}{DSc+PhD}$
			DSc	PhD	DSc+PhD	
1.	İnformasiya Texnologiyaları İnstitutu	25	12	23	35	0,7143
2.	Fizika İnstitutu	98	58	137	195	0,5026
3.	Şamaxı Astrofizika Rəsədxanası	3	4	21	25	0,4800
4.	Biofizika İnstitutu	4	4	6	10	0,4000
5.	Radiasiya Problemləri İnstitutu	28	20	59	79	0,3544
6.	Riyaziyyat və Mexanika İnstitutu	35	46	60	106	0,3302
7.	İdarəetmə Sistemləri İnstitutu	24	35	47	82	0,2927
YEKUN			179	353	532	

I.FRTEB: ELMİ-NƏZƏRİ FƏALİYYƏT

FRTEB üzrə elmi müəssisələrin **SCOPUS** bazasında *h*-indeksinə görə

$$\text{ORTA MƏHSULDARLIQ GÖSTƏRİCİSİ} = \frac{h\text{-indeks}}{DSc+PhD}$$

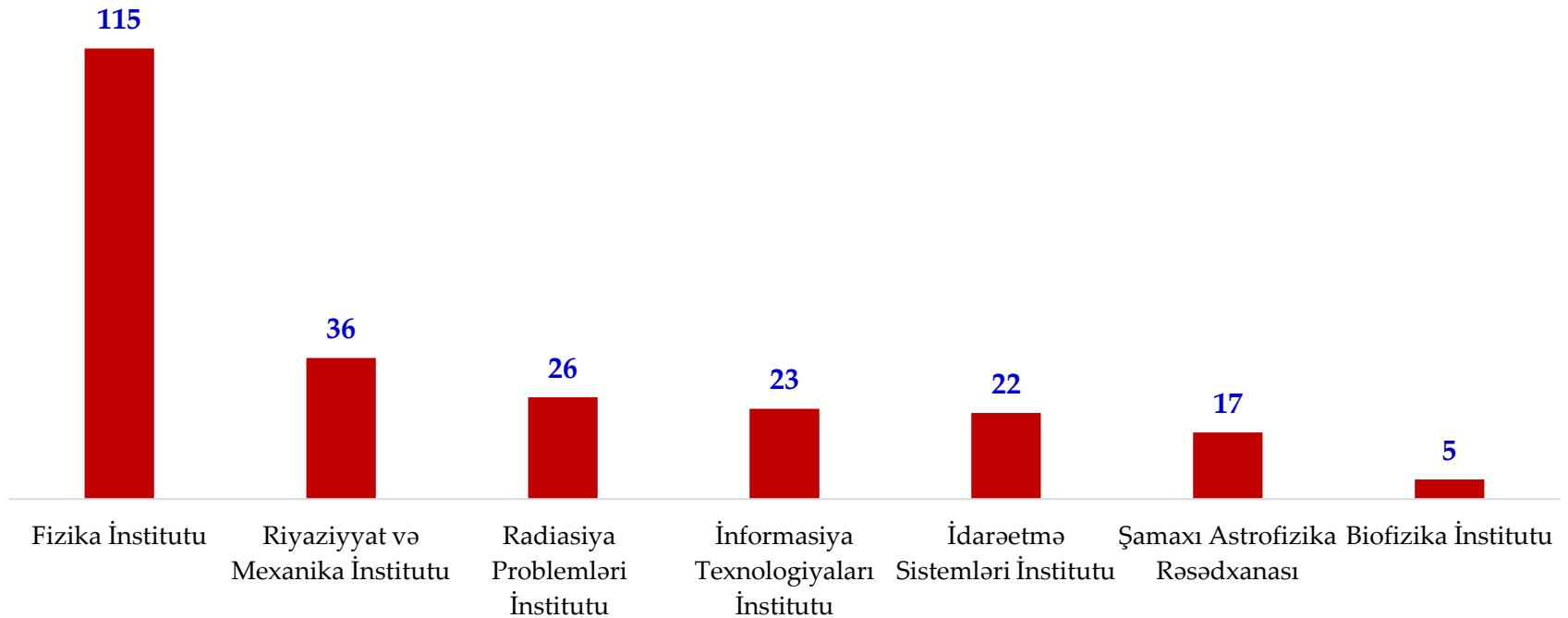

I.FRTEB: ELMİ-NƏZƏRİ FƏALİYYƏT

FRTEB ÜZRƏ ELMİ MÜƏSSİSƏLƏRİN [Web of Science](#) BAZASINDA h-İNDEKSLƏRİ

N	ELMİ MÜƏSSİSƏLƏR	ƏMƏKDAŞ- LARIN SAYI	ELMİ KADR POTENSİALI			h- İNDEKSİ
			DSc	PhD	DSc+PhD	
1.	Fizika İnstitutu	416	58	137	195	115
2.	Riyaziyyat və Mexanika İnstitutu	195	46	60	106	36
3.	Radiasiya Problemləri İnstitutu	262	20	59	79	26
4.	İnformasiya Texnologiyaları İnstitutu	299	12	23	35	23
5.	İdarəetmə Sistemləri İnstitutu	329	35	47	82	22
6.	Şamaxı Astrofizika Rəsədxanası	144	4	21	25	17
7.	Biofizika İnstitutu	61	4	6	10	5
YEKUN		1706	179	353	532	

FRTEB ÜZRƏ ELMİ MÜƏSSİSƏLƏRİN [Web of Science](#) BAZASINDA h-İNDEKSLƏRİ

I.FRTEB: ELMİ-NƏZƏRİ FƏALİYYƏT

FRTEB üzrə elmi müəssisələrin **Web of Science** bazasında *h*-indeksinə görə

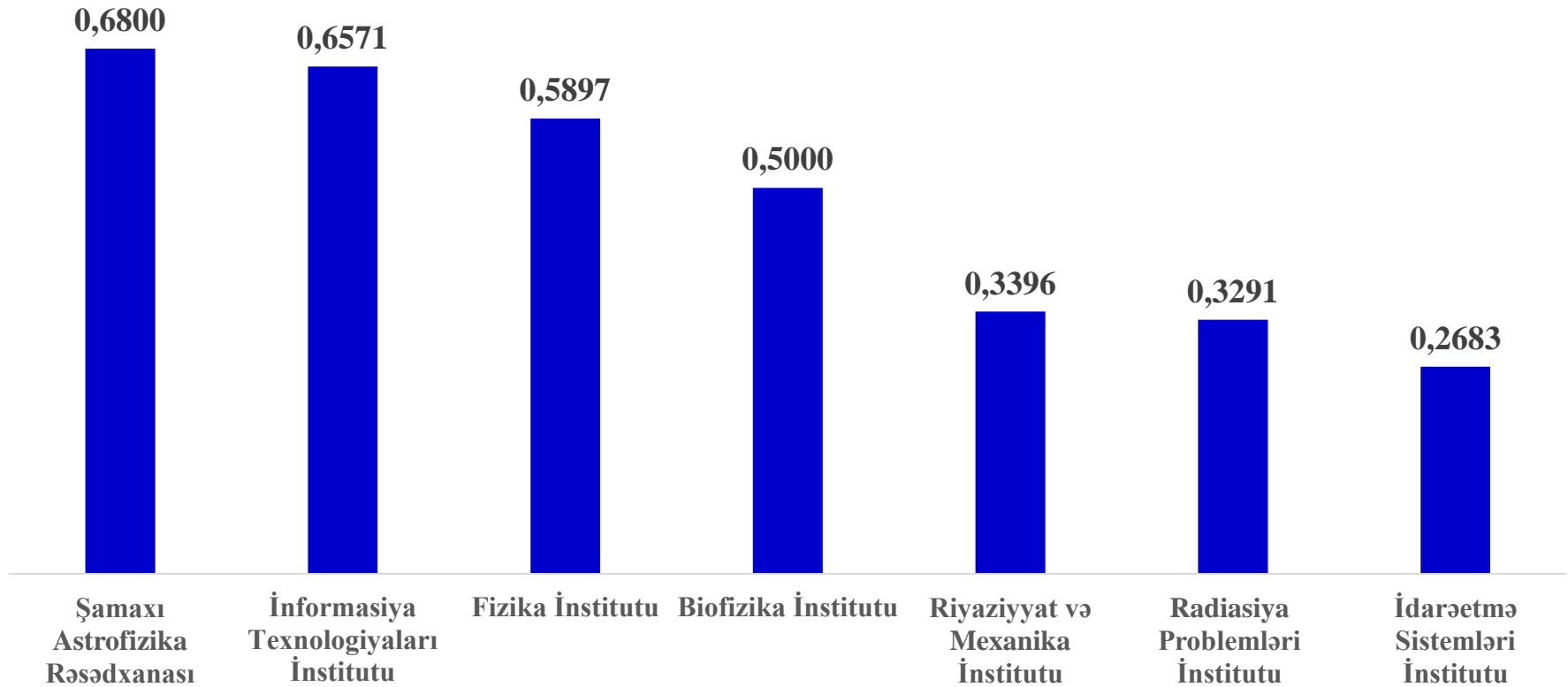
$$\text{ORTA MƏHSULDARLIQ GÖSTƏRİCİSİ} = \frac{h\text{-indeks}}{DSc+PhD}$$

N	ELMİ MÜƏSSİSƏLƏR	h- İNDEKSİ (WoS)	ELMİ KADR POTENSİALI			<i>h</i> - indeks <u>DSc+PhD</u>
			DSc	PhD	DSc+PhD	
1.	Şamaxı Astrofizika Rəsədxanası	17	4	21	25	0,6800
2.	İnformasiya Texnologiyaları İnstitutu	23	12	23	35	0,6571
3.	Fizika İnstitutu	115	58	137	195	0,5897
4.	Biofizika İnstitutu	5	4	6	10	0,5000
5.	Riyaziyyat və Mexanika İnstitutu	36	46	60	106	0,3396
6.	Radiasiya Problemləri İnstitutu	26	20	59	79	0,3291
7.	İdarəetmə Sistemləri İnstitutu	22	35	47	82	0,2683
YEKUN		-	179	353	532	

I.FRTEB: ELMİ-NƏZƏRİ FƏALİYYƏT

FRTEB üzrə elmi müəssisələrin *Web of Science* bazasında *h*-indeksinə görə

$$\text{ORTA MƏHSULDARLIQ GÖSTƏRİCİSİ} = \frac{h\text{-indeks}}{DSc+PhD}$$

I.FRTEB: ELMİ-NƏZƏRİ FƏALİYYƏT

2022-ci ildə FRTEB ÜZRƏ ALİMLƏRİN ELMİ ƏSƏRLƏRİN DƏRCİNƏ GÖRƏ ORTA MƏHSULDARLIQ GÖSTƏRİCİLƏRİ

A. BÜTÖVLÜKDƏ ELMİ ƏSƏRLƏRİN (MƏQALƏ, TEZİS və s.) DƏRCİNƏ GÖRƏ ORTA MƏHSULDARLIQ GÖSTƏRİCİSİ:

$$\frac{\text{BÜTÜN ELMİ ƏSƏRLƏR}}{\sum_{i=1}^7(\text{DSc+PhD})} = \frac{1847}{532} = 3,47$$

BİR ALİM İLDƏ
TƏXMİNƏN 3-4 MƏQALƏ

B. XARİCDƏ ELMİ ƏSƏRLƏRİN DƏRCİNƏ GÖRƏ ORTA MƏHSULDARLIQ GÖSTƏRİCİSİ:

$$\frac{\text{XARİCDƏ DƏRC OLUNAN ELMİ ƏSƏRLƏR}}{\sum_{i=1}^7(\text{DSc+PhD})} = \frac{957}{532} = 1,8$$

BİR ALİM İLDƏ
TƏXMİNƏN 2 MƏQALƏ

I.FRTEB: ELMİ-NƏZƏRİ FƏALİYYƏT

2022-ci ildə FRTEB ÜZRƏ ALİMLƏRİN ELMİ ƏSƏRLƏRİN DƏRCİNƏ GÖRƏ ORTA MƏHSULDARLIQ GÖSTƏRİCİLƏRİ

C. SCOPUS BAZASINA DAXİL OLAN ELMİ ƏSƏRLƏRİN DƏRCİNƏ GÖRƏ ORTA MƏHSULDARLIQ GÖSTƏRİCİSİ:

$$\frac{SCOPUS(ELMİ ƏSƏRLƏR)}{\sum_{i=1}^7(DSc+PhD)} = \frac{229}{532} = 0,43$$

BİR ALİM 2 İLDƏ
TƏXMİNƏN 1 MƏQALƏ

D. WoS BAZASINA DAXİL OLAN ELMİ ƏSƏRLƏRİN DƏRCİNƏ GÖRƏ ORTA MƏHSULDARLIQ GÖSTƏRİCİSİ:

$$\frac{WoS(ELMİ ƏSƏRLƏR)}{\sum_{i=1}^7(DSc+PhD)} = \frac{346}{532} = 0,65$$

BİR ALİM 2 İLDƏ
TƏXMİNƏN 1 MƏQALƏ

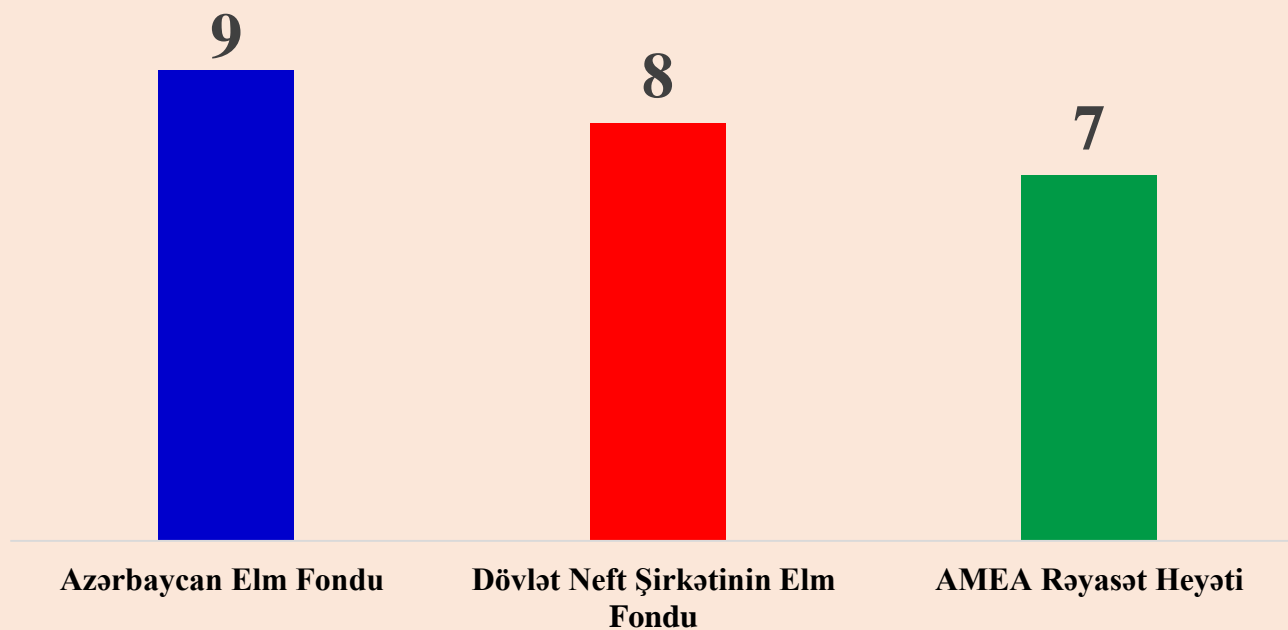
E. İSTİNADLARA GÖRƏ ORTA MƏHSULDARLIQ GÖSTƏRİCİSİ:

$$\frac{\text{İstinadların sayı}}{\sum_{i=1}^7(DSc+PhD)} = \frac{15547}{532} = 29,22$$

BİR ALİM İLDƏ TƏXMİNƏN
29 İSTİNAD

II.FRTEB: ELMİ-TEXNOLOJİ QRANTLAR

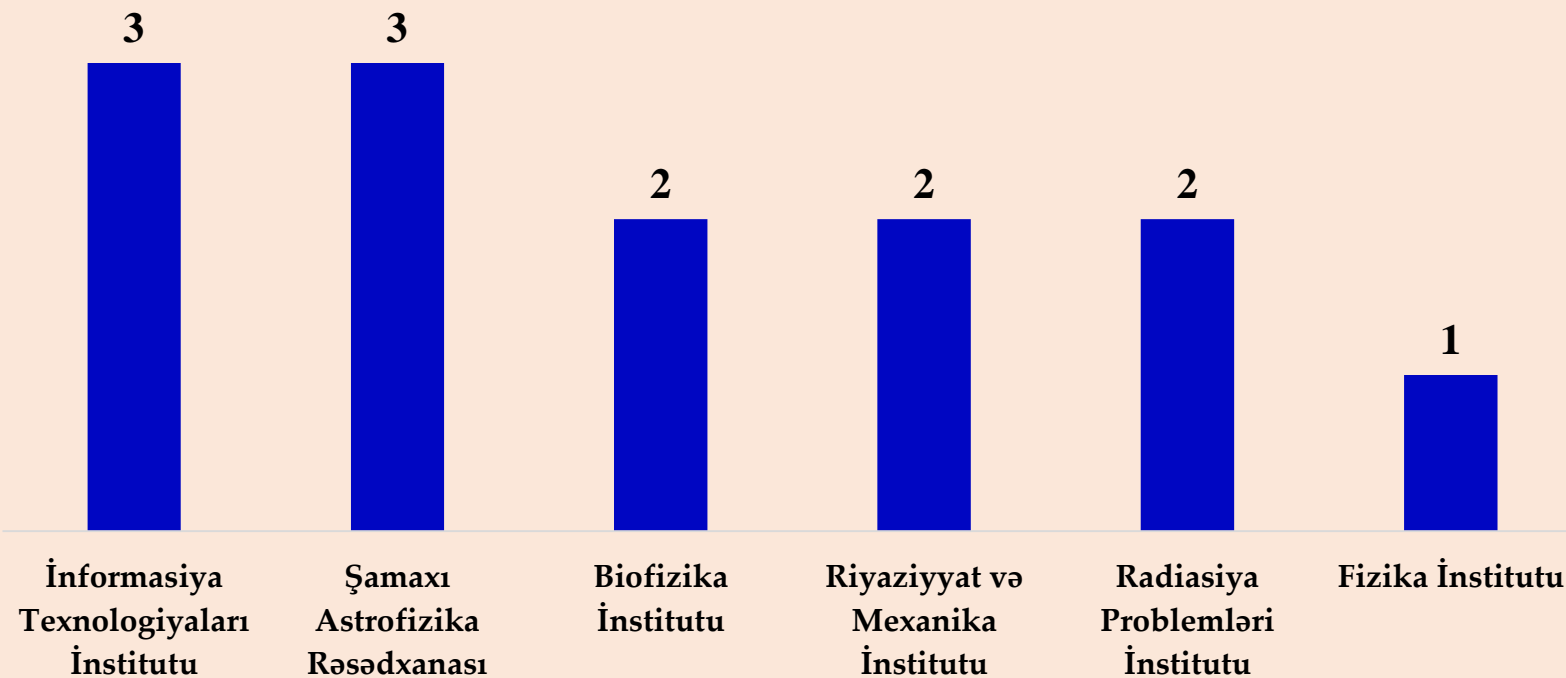
Ölkədaxili qrant layihələri:

Cəmi: 35

II.FRTEB: ELMİ-TEXNOLOJİ QRANTLAR

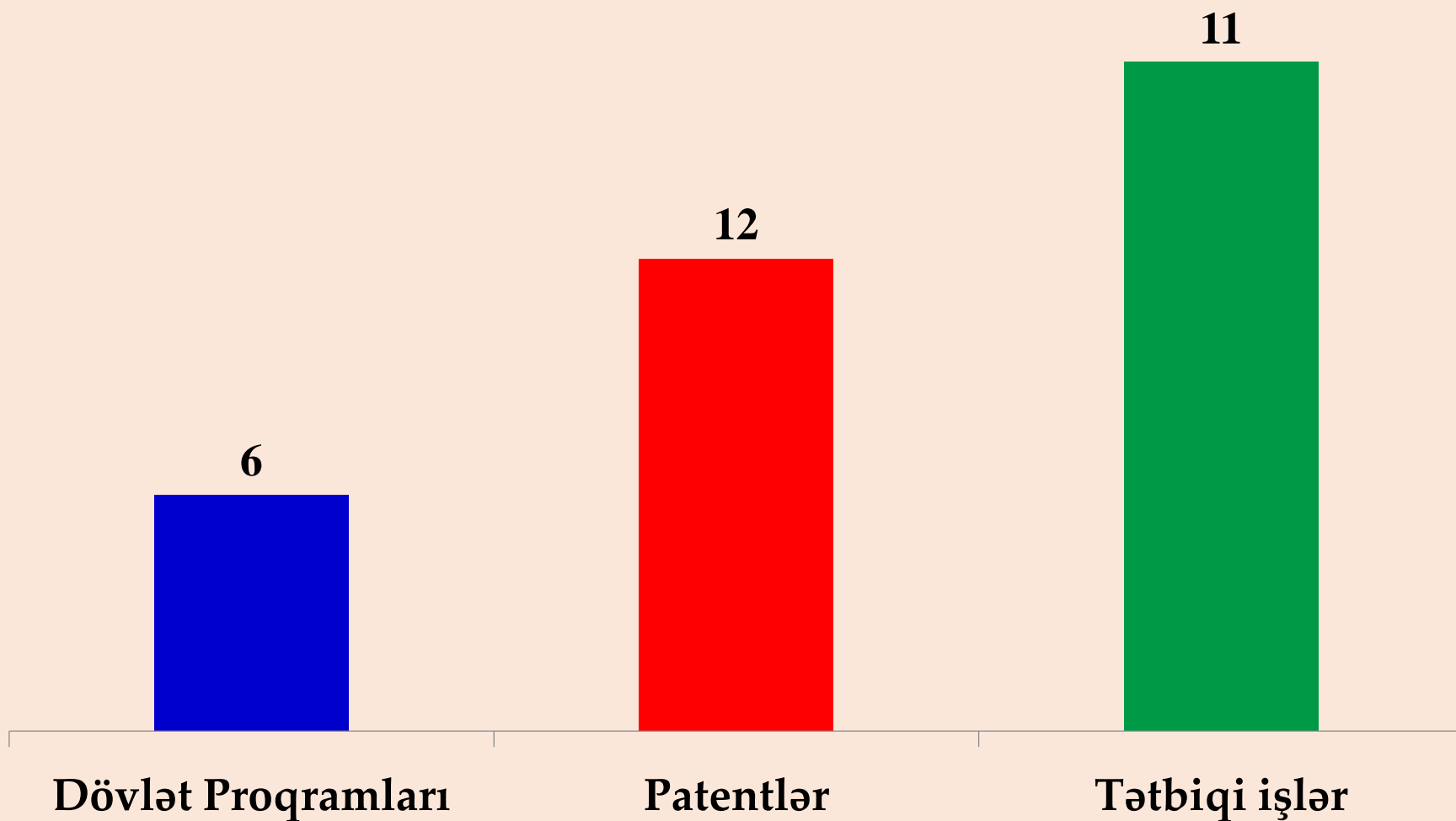
Beynəlxalq qrant layihələri:

Cəmi: 13

III.FRTEB: ELMİ-PRAKTİKİ VƏ İNNOVATİV FƏALİYYƏT

DÖVLƏT TAPŞIRIQLARI

“Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər”

“Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərinə Böyük Qayıdışa dair I Dövlət Proqramı”

“Azərbaycan Respublikasının 2022-2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyası”

“Biznes mühiti və beynəlxalq reytinglər üzrə Komissiyanın Texno-logiya və innovasiyalar işçi qrupunun 2022-ci il üzrə Fəaliyyət planı”

“AR alternativ və bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə olunması üzrə Dövlət Proqramı”

“Azərbaycan Respublikasında telekommunikasiya və informasiya texnologiyalarının inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi”

DÖVLƏT SƏNƏDLƏRİNİN EKSPERTİZASI

- "İnformasiya Təhlükəsizliyi üzrə Milli Strategiya" (2019-2024-cü illər) layihəsinin hazırlanmasında iştirak
- AR Prezidenti İlham Əliyevin 29 mart 2018-ci il tarixli 3851 nömrəli Sərəncamı ilə yaradılmış "İnformasiya Təhlükəsizliyi üzrə Koordinasiya Komissiyası"nın işində iştirak
- UNESCO-nun "İnformasiya hamı üçün" Proqramının (İFAP) Azərbaycan Komitəsində təmsilçilik
- AR Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi yanında Elektron Xidmətlərin Təşviqi üzrə İctimai Şurada təmsilçilik
- AR Prezidenti Yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən yaradılan Elektron Hökumət üzrə İcra Qrupunda təmsilçilik
- AR İqtisadiyyat Nazirliyi tabeliyində Dördüncü Sənaye İnqilabının təhlili və Koordinasiya Mərkəzi yanında fəaliyyət göstərən daimi işçi qrupunda təmsilçilik
- AR Fövqəladə Hallar Nazirliyi: Mülki müdafiə planının hazırlanması üzrə Komissiyanın işində iştirak

2022 - ŞUŞA İLİ

- **Fizika İnstitutunun** təşkilatçılığı ilə Bakı və Şuşa şəhərlərində 07 oktyabr 2022-ci il tarixində akademik Lətif İmanovun 100 illik yubileyinə həsr olunmuş **“Molekulyar spektroskopiya”** mövzusunda Beynəlxalq konfrans keçirilmişdir.
- **Radiasiya Problemləri İnstitutunun** təşkilatçılığı ilə 28-29 noyabr 2022-ci il tarixlərində Bakı və Şuşa şəhərlərində **“İşğaldan azad olunmuş ərazilərdə radioloji və kimyəvi risklər”** mövzusunda respublika elmi-texniki konfrans keçirilmişdir.
- **Şamaxı Astrofizika Rəsədxanası tərəfindən** Ümumtəhsil müəssisələrinin IX-XI sinif şagirdləri arasında “Şuşa ili”nə həsr olunmuş **Astronomiya üzrə II Məktəblilərarası Respublika Olimpiadası** təşkil olunmuşdur.

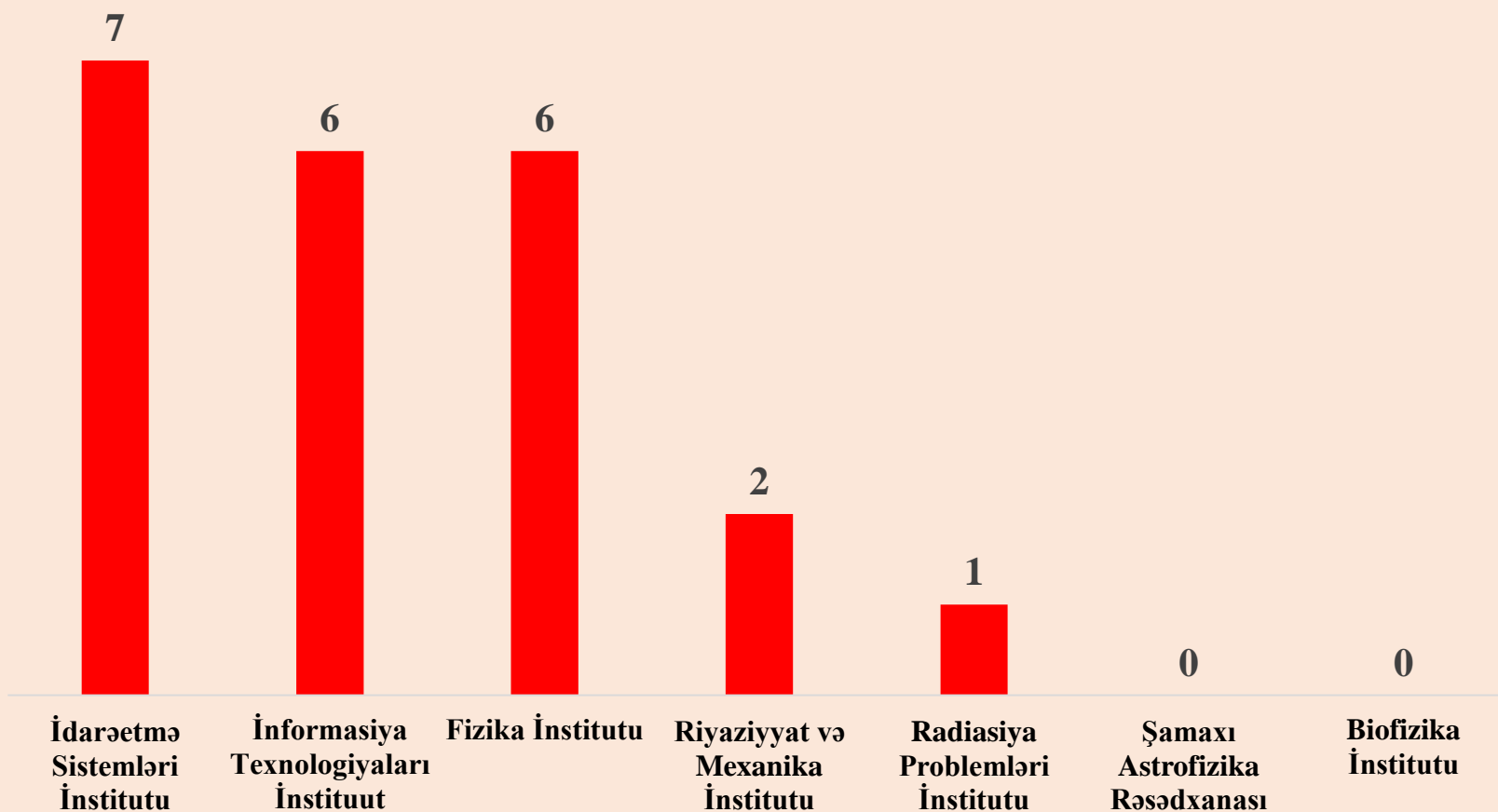
İŞĞALDAN AZAD OLUNMUŞ ƏRAZİLƏRDƏ GÖRÜLƏN İŞLƏR

- İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə **alternativ və bərpa olunan enerji mənbələrinin** potensialının qiymətləndirilməsi istiqamətində statistik analiz aparılmışdır;
- Azərbaycanın müxtəlif rayonlarının, o cümlədən, işğaldan azad olan ərazilərin enerji təchizatında, bəzi şəraitlərdə ənənəvi enerji təminatının **bərpa olunan enerji mənbələri ilə əvəz edilməsinin** mümkünlüyü müəyyənləşdirilmiş və müvafiq tövsiyələr hazırlanmışdır;
- İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə davamlı inkişafı və təhlükəsizlik mühitini təmin etmək üçün **PUA-ların monitorinqi** metodlarının tətbiqi tədqiq olunmuşdur;
- İşğaldan azad olunmuş ərazilərdə kənd təsərrüfatının inkişafı üçün əşyaların interneti (IoT) intellektual sisteminin qurulması və tətbiqi araşdırılmışdır;
- “**Ağıllı kənd**” platforması əsasında İKT komponentlərinin qurulması” sistemi yaradılmış və Zəngilanın “Ağal kəndində tətbiq edilmişdir;

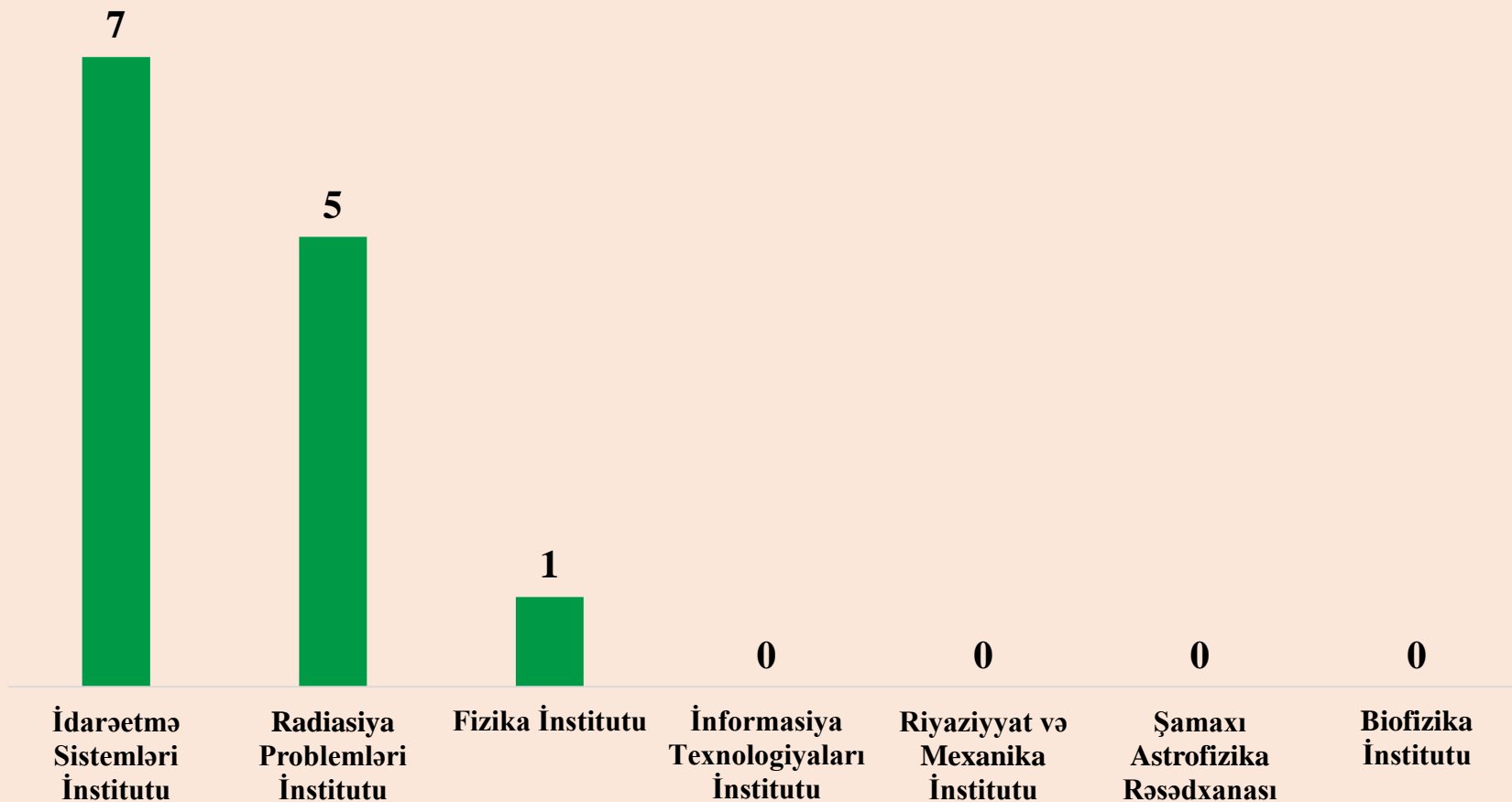
İŞĞALDAN AZAD OLUNMUŞ ƏRAZİLƏRDƏ GÖRÜLƏN İŞLƏR

- Müvafiq dövlət qurumları (Ekologiya və Təbii Sərvətlər, Fövqəladə Hallar, Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirlikləri, “İzotop” Xüsusi Kombinatı, Milli Nüvə Tədqiqatları Mərkəzi və s.) ilə əməkdaşlıq çərçivəsində işğaldan azad edilmiş **ərazilərin biomüxtəlifliyi, su və torpaq ehtiyatlarının monitorinqi** üçün birgə tədqiqatlar aparılmışdır;
- İşğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpa və inkişafına dair Dövlət Proqramına və AMEA-nın müvafiq sənədlərinə uyğun olaraq, **çirklənmiş ərazilərin radiasiya fonunun təyini**, ərazidə yerləşən su hövzələrinin, bitkilərin radioloji və kimyəvi analizi istiqamətində tədqiqatlar aparılmışdır.
- Kəlbəcər rayonunun **Aşağı İstisu ərazisində** termal və mineral suların kimyəvi, mikrobioloji və qaz tərkibi tədqiq edilmiş, suda radioaktiv radonun konsentrasiyası müəyyənləşdirilmişdir;
- Ətraf mühitin mühafizəsi və təbii ehtiyatların, o cümlədən bioloji müxtəlifliyin tədqiqi, bərpa və səmərəli istifadəsində müasir yanaşmalar üzrə işğaldan azad olunmuş ərazilərdə **bioloji monitorinqin** aparılması və stress amillərin bioloji sistemlərdə paramaqnit sistemlərə təsiri tədqiq olunmuşdur.

TƏTBİQİ İŞLƏR

PATENTLƏR

ELMİ KADR POTENSİALININ VƏZİYYƏTİ

Yaş qrupları	elmi işçilər			elmlər doktorları			fəlsəfə doktorları		
	cəmi	kişilər	qadınlar	cəmi	kişilər	qadınlar	cəmi	kişilər	qadınlar
≤ 30	79	26	53	-	-	-	1	1	-
30-39	206	72	134	4	3	1	63	26	37
40-49	175	62	113	8	7	1	86	34	52
50-59	125	58	67	16	14	2	52	23	29
60-69	210	149	61	66	61	5	79	58	21
≥ 70	178	129	49	91	73	9	66	45	21
Yekun	973	496	477	185	158	18	347	187	160

İşçilərin ümumi sayı – 1706

IV.FRTEB: ELMİ-PEDAQOJİ FƏALİYYƏT VƏ KADR HAZIRLIĞI

ELMİ KADR HAZIRLIĞI

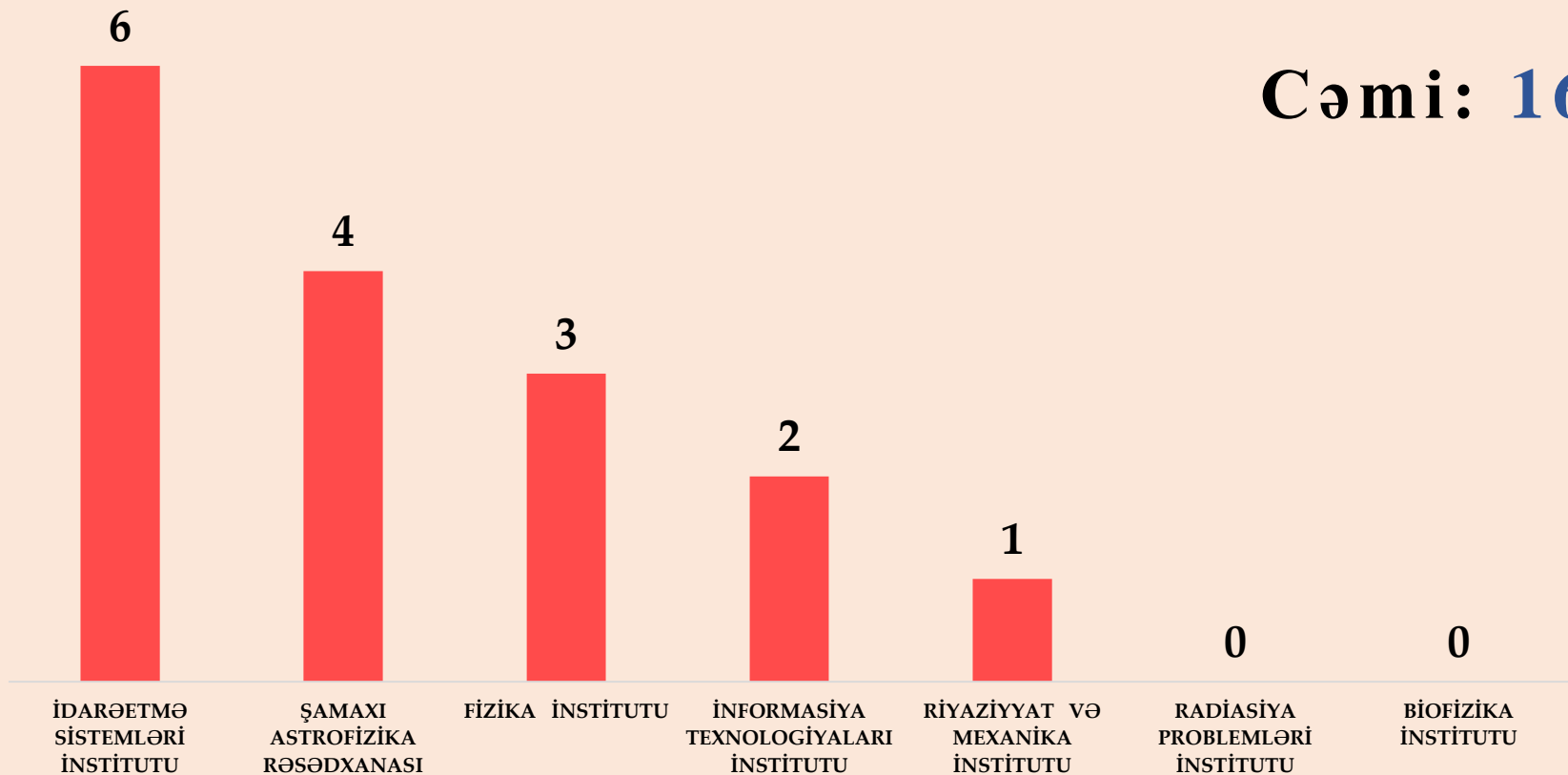
N	Elmi müəssisənin adı	Tədqiqatçılar və təhsil alanlar		Xaricdə doktorantura təhsili alanlar	Xaricdə elmi təcrübə keçənlər	Dissertasiya müdafiə olunub		
		magistrantlar	doktorant və dissertantlar			magistr	fəlsəfə doktoru	elmlər doktoru
1	Fizika İnstitutu	28	56	1	-	7	9	3
2	Riyaziyyat və Mexanika İnstitutu	19	33	-	-	6	4	2
3	İdarəetmə Sistemləri İnstitutu	19	49	-	-	3	6	4
4	İnformasiya Texnologiyaları İnstitutu	18	21	-	-	4	2	-
5	Radiasiya Problemləri İnstitutu	9	41	-	10	1	8	1
6	Şamaxı Astrofizika Rəsədxanası	6	8	1	-	1	-	2
7	Biofizika İnstitutu	9	7	2	-	-	-	-
	CƏMİ	108	215	4	10	22	29	12

ELM VƏ TƏHSİLİN İNTEQRASIYASI

- Dövlət imtahan komissiyalarında iştirak
- Ali təhsil müəssisələri ilə əməkdaşlıq
- Ali məktəblərin baza kafedralarının yaradılması
- Elmi-tədqiqat və istehsalat təcrübəsinə dəstək
- Orta ümumtəhsil və orta ixtisas məktəbləri üçün dərsliklərin hazırlanması və ekspertizası
- Ümumtəhsil müəssisələri ilə əməkdaşlıq
- Dövlət İmtahan Mərkəzi ilə əməkdaşlıq
- “Sabahın alimləri” müsabiqəsinə dəstək
- Elm günü ilə əlaqədar “Açıq qapı” günlərinin təşkili
- “Teknofest 2023” çərçivəsində şagirdlərin layihələrinə hamilik

BEYNƏLXALQ KONFRANSLAR VƏ TƏDBİRLƏR

Cəmi: 16

2%

Stanford
University

2020-2022-ci illər üzrə Azərbaycan alimlərinin sayı

	2020	2021	2022
Azərbaycan üzrə:	2	8	14
AMEA üzrə:	1	4	4
FRTEB üzrə:	1	4	3
– İnformasiya Texnologiyaları İnstitutu	1	2	2
– Radiasiya Problemləri İnstitutu	–	2	1

VI.FRTEB: ELEKTRON ELMİN VƏZİYYƏTİ

➤ AZSCIENCENET VƏ DATA MƏRKƏZ ÜZRƏ VƏZİYYƏT

- DATA MƏRKƏZ YENİDƏN QURULMUŞDUR
- GEANT və EaPConnect layihəsi
- İNTERNET TRAFİK ..... - **3.5 Gbit/san.** - **80%**
- HESABLAMA GÜCÜ ..... - **21 Tflops** - **70%**
- YADDAŞ RESURSU ..... - **768 Tbayt** - **90%**
- İSTİFADƏÇİLƏRİN SAYI ..... - **7650**
- İNTERNET VƏ ŞƏBƏKƏ XİDMƏTLƏRİ ..... - **22**

➤ DATA SCIENCE ÜZRƏ VƏZİYYƏT:

- RADİOEKOLOGİYA 4.0
- ENERJİ 4.0
- NƏQLİYYAT 4.0
- XƏRÇƏNG + AI
- RƏQƏMSAL TİBB
- ASTROİNFORMATİKA

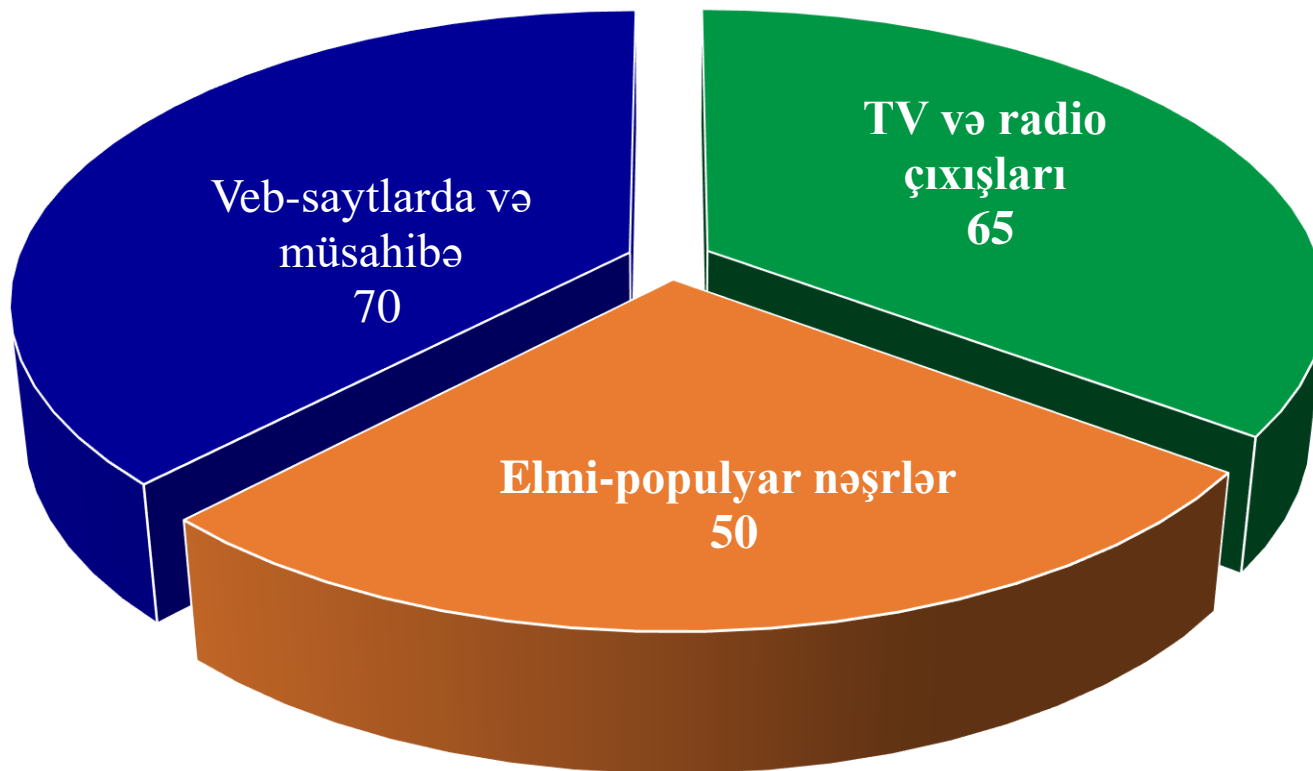

ELMİ MÜƏSSISƏLƏRİN SOSIAL ŞƏBƏKƏLƏRDƏ TƏMSİL OLUNMA VƏZİYYƏTİ

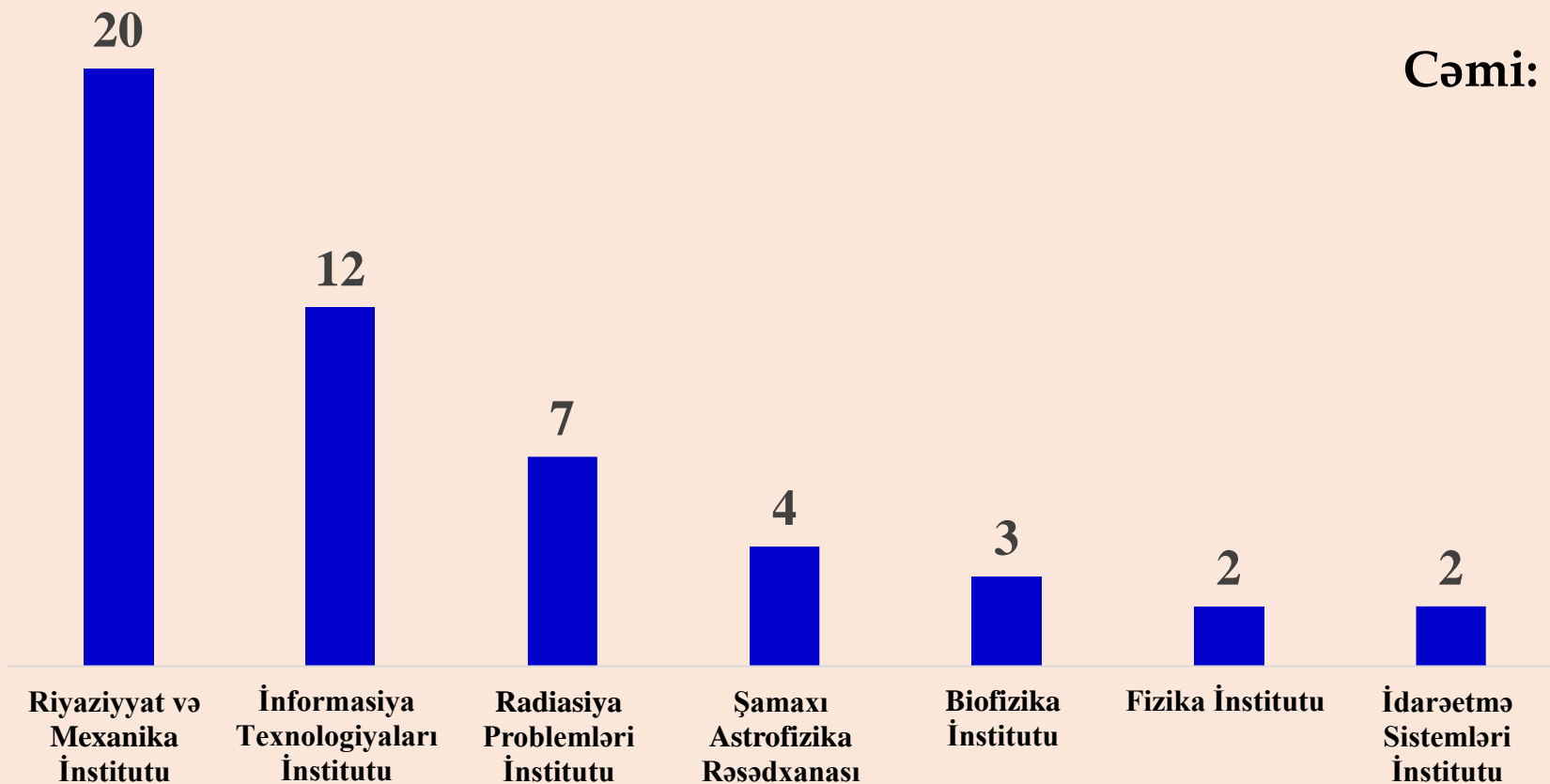
Elmi müəssisə / Sosial şəbəkə	İnformasiya Texnologiyaları İnstitutu	Riyaziyyat və Mexanika İnstitutu	Şamaxı Astrofizika Rəsədxanası	Fizika İnstitutu	İdarəetmə Sistemləri İnstitutu	Radiasiya Problemləri İnstitutu	Biofizika İnstitutu
Facebook							
Twitter							
YouTube							

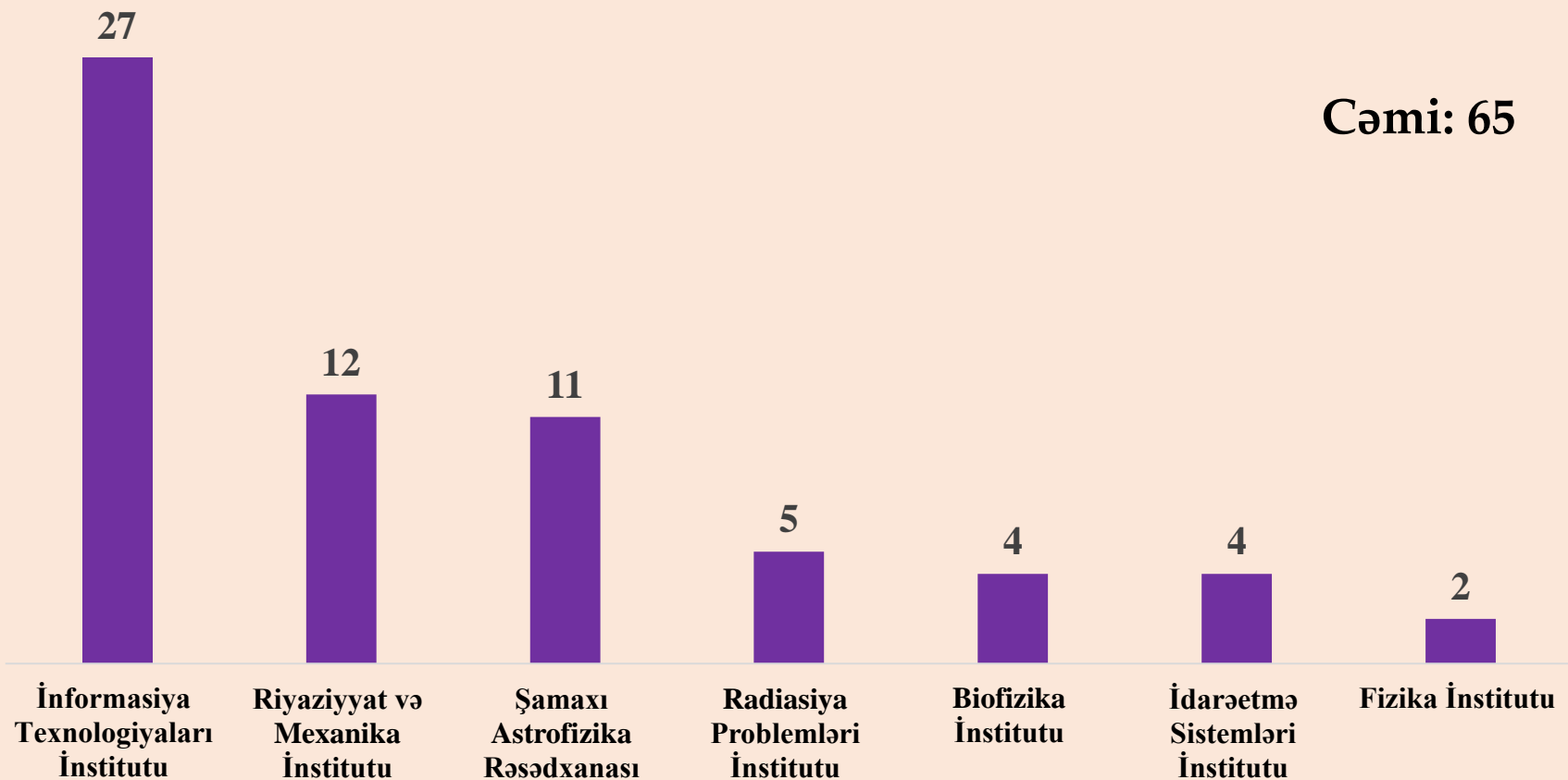
Ümumi sayı: 185

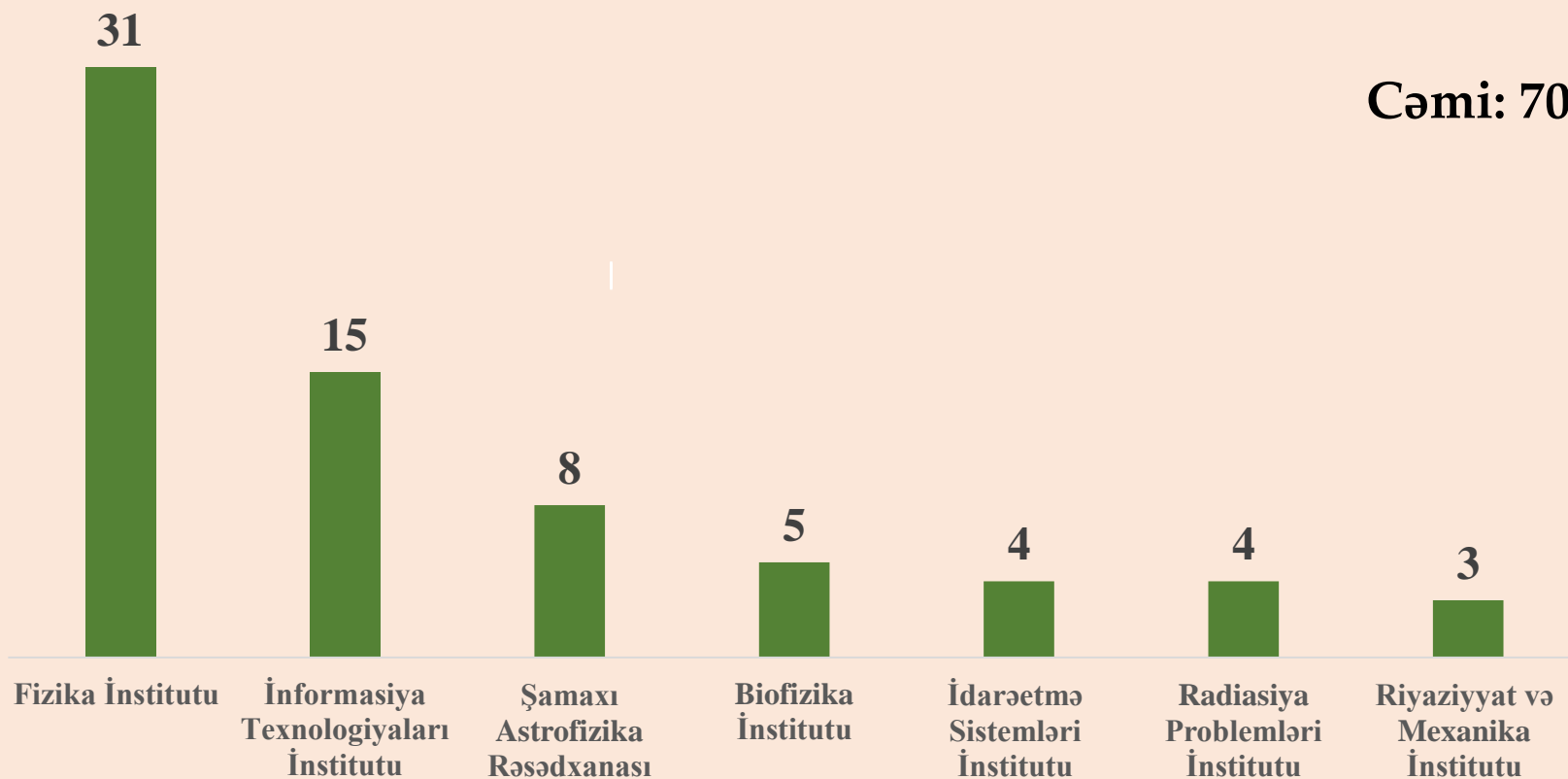
ELMİ-POPULAR NƏŞRLƏR

TV VƏ RADİODA ÇIXIŞLAR

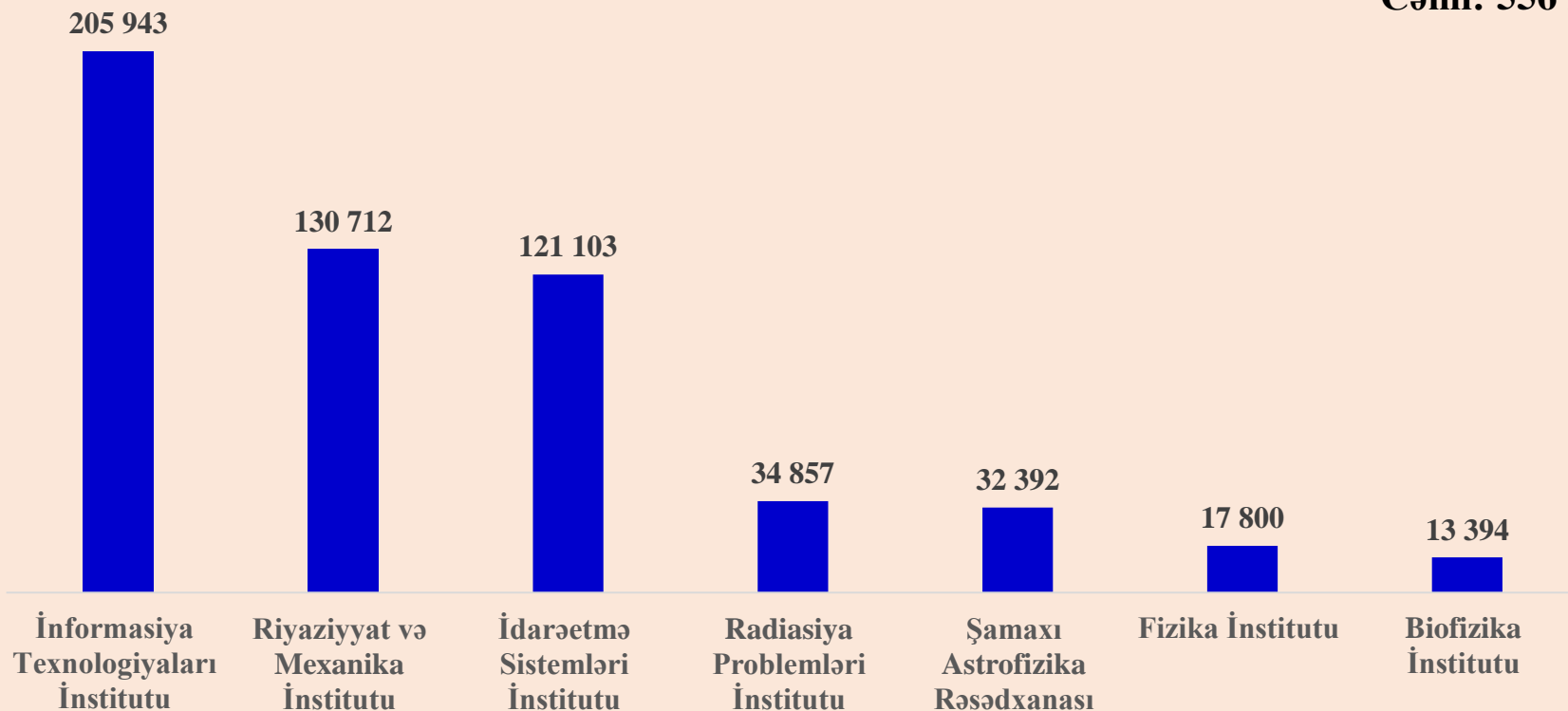

VEB-SAYTLARDA ÇIXIŞLAR VƏ MÜSAHİBƏLƏR

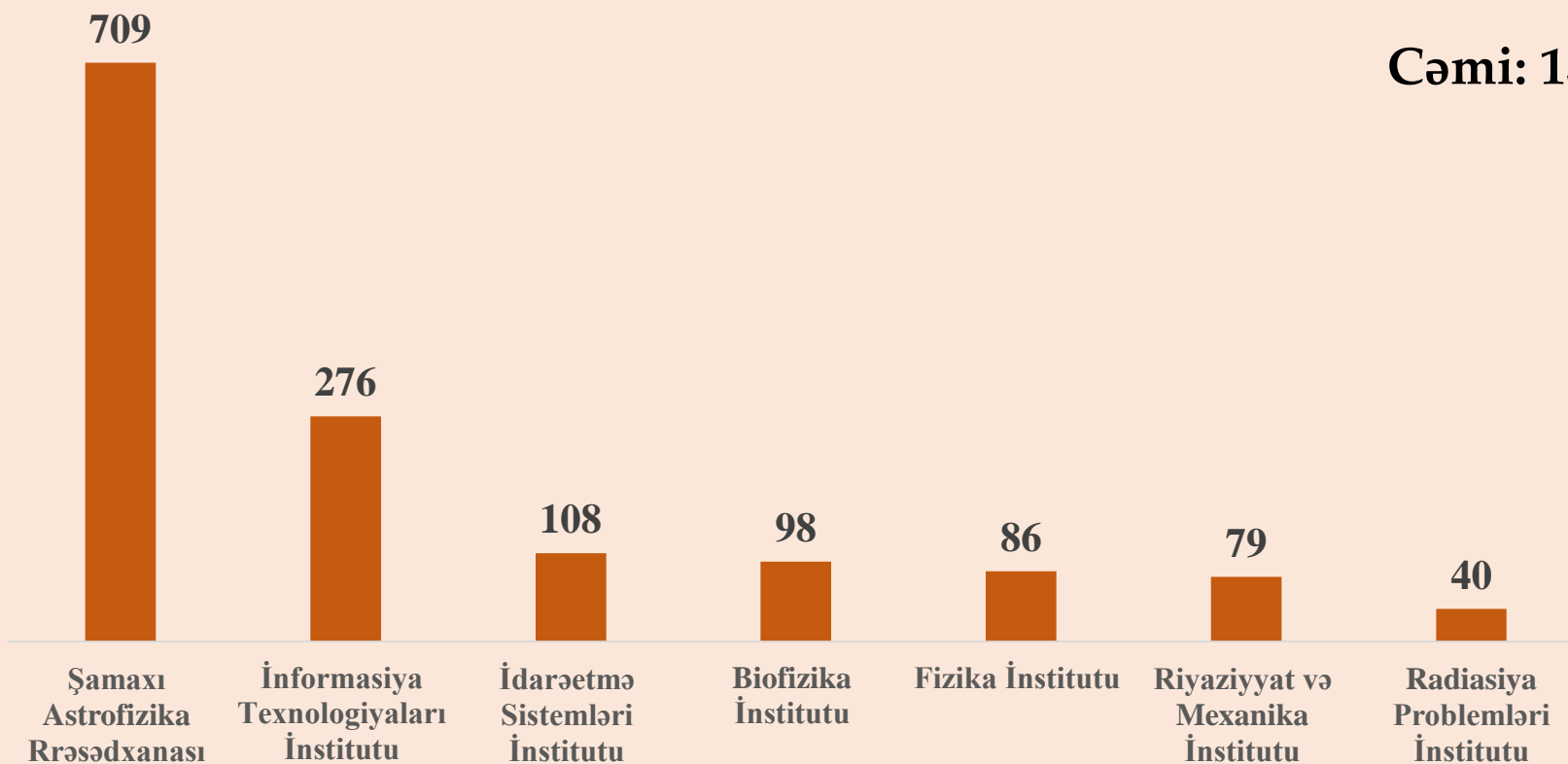
ELMİ MÜƏSSISƏLƏRİN VEB-SAYTLARINA MÜRACİƏTLƏRİN STATİSTİKASI

Cəmi: 556 201

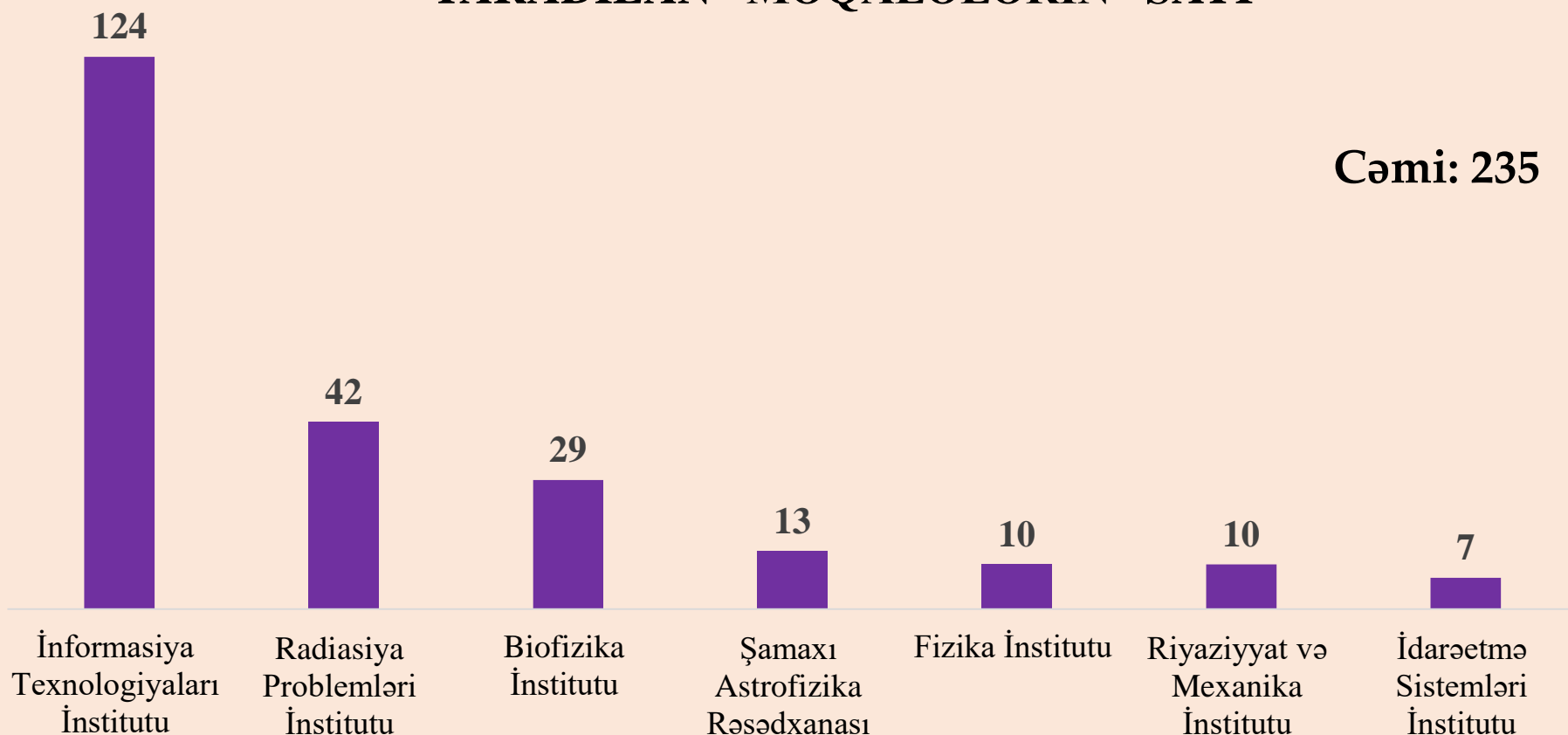

ELMİ MÜƏSSISƏLƏRİN FƏALİYYƏTİNİN KİV-DƏ İŞIQLANDIRILMASI

Cəmi: 1396

ELMİ MÜƏSSISƏLƏR TƏRƏFİNDƏN VİKİPEDİYADA YARADILAN MƏQALƏLƏRİN SAYI

NƏŞR OLUNAN JURNALLAR

No	Jurnalın adı	IF (WoS)	SJR (Scopus)	Jurnalların təsisçiləri
1.	Applied and Computational Mathematics	4.771	1.130	AMEA, AR Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi, BDU-nun Tətbiqi Riyaziyyat İnstitutu
		Q1	Q1	
2.	Proceedings of the Institute of Mathematics and Mechanics	ESCI	0.518	
			Q2	
3.	Azerbaijan Journal of Mathematics	ESCI	0.266	Riyaziyyat və Mexanika İnstitutu
			Q3	
4.	Transactions of ANAS: Mathematics	–	0.221	
			Q4	
5.	Transactions of ANAS: Mechanics	–	–	İnformasiya Texnologiyaları İnstitutu
6.	Problems of Information Technology	–	–	
7.	Problems of Information Society	–	–	
8.	AMEA-nın Xəbərləri: Fizika və Astronomiya	–	–	Fizika İnstitutu
9.	Fizika	–	–	
10.	Energetikanın problemləri	–	–	
11.	Transactions of ANAS: Informatics and Control Problems	–	–	İdarəetmə Sistemləri İnstitutu
12.	Journal of Radiation Research	–	–	Radiasiya Problemləri İnstitutu
13.	Azərbaycan Astronomiya Jurnalı	–	–	Şamaxı Astrofizika Rəsədxanası

- Bölmənin Ümumi yığıncağı və Elmi şurasının **7 iclası** keçirilmişdir.
- Respublika Elmi Tədqiqatların Əlaqələndirilməsi Şurasının **Fizika – riyaziyyat və texnika elmləri üzrə problem şurasının** fəaliyyəti:
  - İclasların sayı - **4**
  - Qeydiyyatda alınmış dissertasiya işlərinin sayı:
    - elmlər doktoru proqramı üzrə – **37**
    - fəlsəfə doktoru proqramı üzrə – **160**

IX.FRTEB: PROBLEMLƏR VƏ TƏKLİFLƏR

2019-cu İLDƏN ELMİ MÜƏSSİSƏLƏRİN, ELMİ İŞÇİLƏRİN, DOKTORANT VƏ MAGİSTR LƏRİN WoS, SCOPUS, SPRINGER VƏ S. KİMİ **BEYNƏLXALQ ELMİ İNFORMASIYA BAZALARINA ÇIXIŞLARI YOXDUR:**

- BU DA ELMİ MÜƏSSİSƏLƏRDƏ APARILAN TƏDQIQATLARIN KEYFİYYƏTİNƏ BİR BAŞA NEQATİV TƏSİR GÖSTƏRİR
- BU SƏBƏBDƏN ELMİ İŞÇİLƏR VƏ DOKTORANTLAR TƏRƏFİNDƏN BEYNƏLXALQ BAZALARDA İNDEKSLƏŞƏN JURNALLARA TƏQDİM OLUNAN MƏQALƏLƏRİN DƏRCİ EHTİMALI XEYLİ AZALIR
- NƏTİCƏ ETİBARI İLƏ, BU PROBLEM BEYNƏLXALQ SƏVİYYƏDƏ AZƏRBAYCAN ELMİNİN NÜFUZUNA NEQATİV TƏSİR GÖSTƏRİR

ELMİ MÜƏSSİSƏLƏRİN DÖVLƏT TAPŞIRIQLARI VƏ PROQRAMLARI ÇƏRÇİVƏSİNDƏ HƏYATA KEÇİRDİYİ İŞLƏRƏ, HƏMÇİNİN ELMİ-EKSPERTİZA FƏALİYYƏTİNƏ GÖRƏ **MALİYYƏ DƏSTƏYİ GÖSTƏRİLMİR.**

- ANALOJİ İŞLƏRƏ GÖRƏ DİGƏR DÖVLƏT TƏŞKİLATLARI, ÖLKƏDAXİLİ VƏ XARİCİ BİZNES QURUMLARI MALİYYƏLƏŞDİRİLİR
- ŞÜBHƏSİZ Kİ, BU PROBLEM GÖRÜLƏN İŞLƏRİN KEYFİYYƏTİNƏ DƏ TƏSİR EDİR

IX.FRTEB: PROBLEMLƏR VƏ TƏKLİFLƏR

ƏMƏK HAQQINDA CİDDİ FƏRQİN OLMASI SƏBƏBİNDƏN ELMİ KADRLARIN ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİNƏ **KÜTLƏVİ AXINI PROBLEMİ** VARDIR. ALİM TƏDRİSƏ KEÇDİKDƏ HƏDDƏN ARTIQQ DƏRS YÜKÜ ONU ELMİ FƏALİYYƏTDƏN AYIRIR.

- YAXŞI OLAR Kİ, ELMİ MÜƏSSİSƏLƏR İLƏ ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİ MÜQAVİLƏLƏR ƏSASINDA MÜNASİBƏTLƏR QURSUN:
  - ALİMLƏR ELMİ FƏALİYYƏTDƏN AYRILMADAN QİSMƏN TƏDRİSƏ, XÜSUSƏN DƏ MAGİSTR VƏ FƏLSƏFƏ DOKTORU HAZIRLIĞI İŞLƏRİNƏ CƏLB OLUNSUN
  - ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİNİN MÜƏLLİMLƏRİ MÜVAFIQQ ELMİ MÜƏSSİSƏLƏRDƏ İXTİSASARTIRMA, STAJKEÇMƏ KURSLARINA GÖNDƏRİLSİN
  - ELM VƏ ALİ TƏHSİL MÜƏSSİSƏLƏRİ BİRGƏ DƏRSLİKLƏR, TƏDRİS VƏSAİTLƏRİ HAZIRLASINLAR, BEYNƏLXALQ SƏVİYYƏDƏ NÜFUZ QAZANMIŞ DƏRSLİKLƏRİ AZƏRBAYCAN DİLİNƏ TƏRCÜMƏ ETSİNLƏR.

IX.FRTEB: PROBLEMLƏR VƏ TƏKLİFLƏR

ELMİ MÜƏSSİSƏLƏRDƏ ÇALIŞAN ELMİ İŞÇİLƏRİN VƏ MÜTƏXƏSSİSLƏRİN ƏMƏYİNİN ÖDƏNİLMƏSİ VƏ STİMULLAŞDIRILMASI ÜÇÜN TƏCİLİ OLARAQ ÖLKƏ VƏ BEYNƏLXALQ SƏVİYYƏDƏ QABAQCIL TƏCRÜBƏNİ RƏHBƏR TUTARAQ **MÜTƏRƏQQİ MEXANİZMLƏR İŞLƏNİLMƏLİDİR.**

- HESAB EDİRİK Kİ, BU ÖLKƏNİNİNİN İNTELLEKTUAL POTENSİALININ QORUNMASI VƏ İNKİŞAF ETDİRİLMƏSİ NÖQTEYİ-NƏZƏRİNDƏN STRATEJİ ƏHƏMİYYƏT DAŞIYIR
- EYNİ ZAMANDA, ELMİ MÜƏSSİSƏLƏRDƏ YERİNƏ YETİRİLƏN AKTUAL FUNDAMENTAL VƏ TƏTBİQİ TƏDQIQATLARA BİLAVASİTƏ DƏSTƏK MƏQSƏDİ İLƏ ELM VƏ TƏHSİL NAZİRLİYİ, AMEA TƏRƏFİNDƏN XÜSUSİ PROQRAMLARIN TƏSİS EDİLMƏSİ VƏ MÜSABİQƏ ƏSASINDA MALİYYƏLƏŞDİRİLMƏSİ MƏQSƏDƏUYĞUN OLARDI.

IX.FRTEB: PROBLEMLƏR VƏ TƏKLİFLƏR

DÖVLƏT ELMİ MÜƏSSİSƏLƏRƏ **NƏ TAPŞIRIR** VƏ ONLARIN FƏALİYYƏTİNDƏN **NƏ GÖZLƏYİR?**

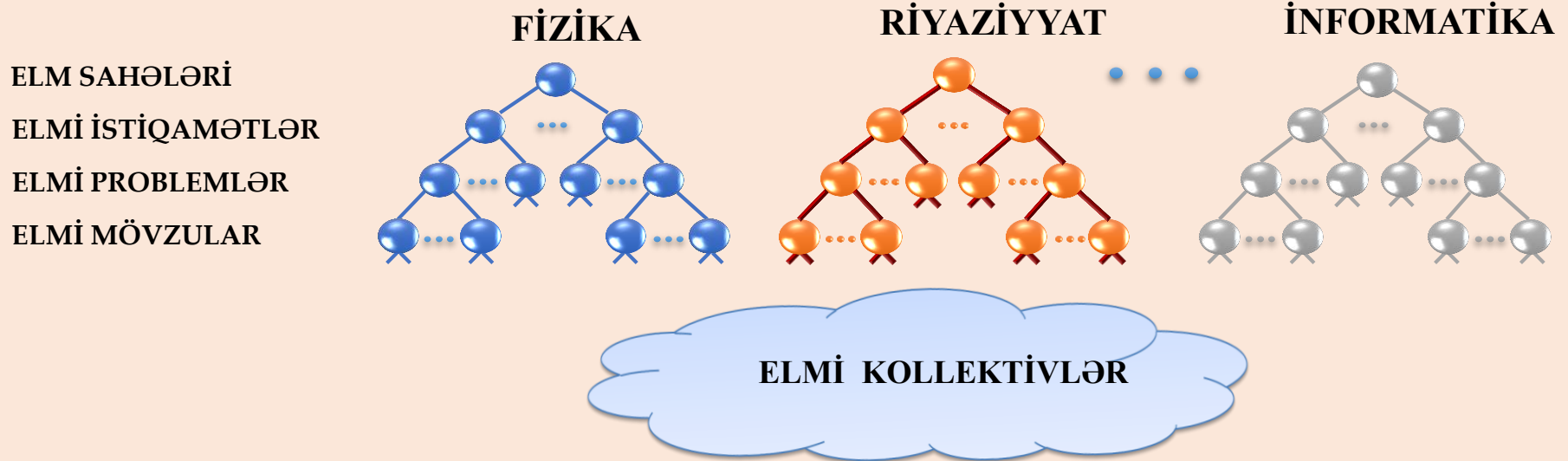
- HƏYATA KEÇİRİLƏN İSLAHATLAR KONTEKSTİNDƏ ELMİ MÜƏSSİSƏLƏRİN FƏALİYYƏTİNİN SƏMƏRƏLİLİYİNİ YÜKSƏLTMƏK MƏQSƏDİ İLƏ ONLARIN QARŞISINA QOYULAN DİREKTİV VƏZİFƏLƏR VƏ TAPŞIRIQLAR DƏQİQLƏŞDİRİLMƏLİ, MÜƏYYƏN DÖVRLƏR ÜÇÜN **FƏALİYYƏT PLANLARI HAZIRLANMALIDIR.**
- ELMİ MÜƏSSİSƏLƏRİN HESABATLARI DA, QİYMƏTLƏNDİRMƏLƏR DƏ, MALİYYƏLƏŞMƏ DƏ HƏMİN FƏALİYYƏT PLANLARI ƏSASINDA HƏYATA KEÇİRİLMƏLİDİR.

IX.FRTEB: PROBLEMLƏR VƏ TƏKLİFLƏR

HAL-HAZIRDA ÖLKƏ MİQYASINDA ELM SAHƏLƏRİ, ONLARIN ÇƏRÇİVƏSİNDƏ ELMİ İSTİQAMƏTLƏR, ELMİ PROBLEMLƏR, ELMİ MÖVZULAR, ELMİ FƏALİYYƏTLƏ MƏŞĞUL OLAN MÜƏSSİSƏLƏR, ALİMLƏR VƏ S. HAQQINDA **VAHİD REYESTR MÖVCUD DEYİL.**

- ELMİ ARAŞDIRMALARIN İYERARXİYASI:

IX.FRTEB: PROBLEMLƏR VƏ TƏKLİFLƏR

- BUNUN DA NƏTİCƏSİNDƏ ÖLKƏ ÜZRƏ ELMİ FƏALİYYƏTİN TƏŞKİLİ, KOORDİNASİYASI, MENEJMENTİ VƏ MALİYYƏLƏŞDİRİLMƏSİ, MÜXTƏLİF ASPEKTLƏR ÜZRƏ TƏHLİLİ VƏ QİYMƏTLƏNDİRİLMƏSİ, İNTELLEKTUAL VƏ DİGƏR RESURSLARIN İDARƏ OLUNMASI, SƏMƏRƏLİ QƏRARLARIN QƏBUL EDİLMƏSİ İSTİQAMƏTİNDƏ CİDDİ PROBLEMLƏR YARANIR

IX.FRTEB: PROBLEMLƏR VƏ TƏKLİFLƏR

HAL-HAZIRDA ELMİ MÜƏSSİSƏLƏRİN FƏALİYYƏTİ HAQQINDA İLLİK HESABATLARIN HAZIRLANMASI, ÇOXPİLLƏLİ MÜZAKİRƏSİ VƏ QİYMƏTLƏNDİRİLMƏSİ PROSEDURU **ÇOX BÜROKRATİK VƏ QEYRİ-SƏMƏRƏLİDİR**

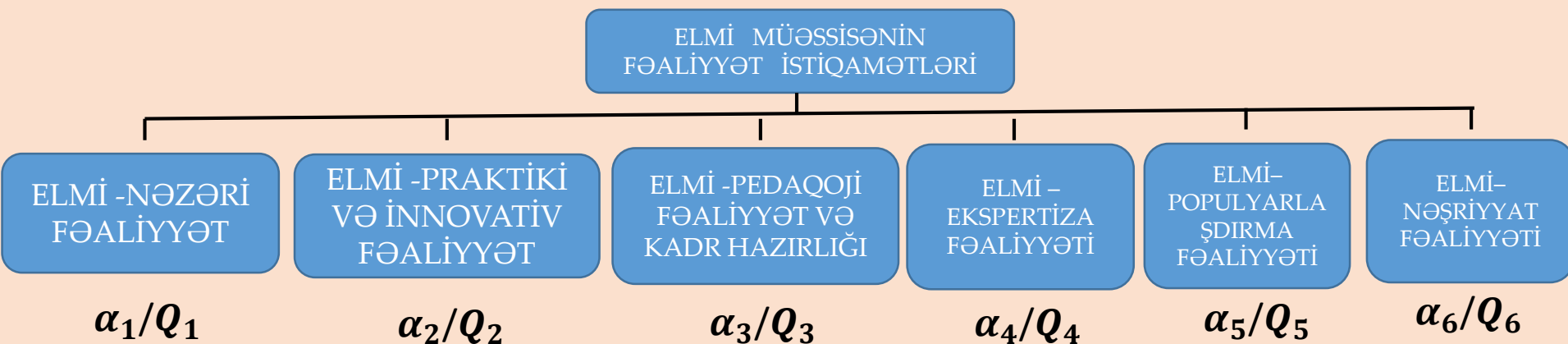
- 1945-ci ildən TƏTBİQ OLUNAN BU HESABATLILIQ PROSEDURU MÜASİR DÖVRÜN TƏLƏBLƏRİNƏ CAVAB VERMİR, VAXT İTKİSİNƏ, BÜROKRATİK ƏNGƏLLƏRƏ, İNTELLEKTUAL RESURSLARIN SƏMƏRƏSİZ İSTİFADƏSİNƏ SƏBƏB OLUR
- HƏR İLİN NOYABR AYINDAN BAŞLAYAN HESABAT MARAFONU «ƏMƏKDAŞ → LABORATORİYA → ELMİ ŞURA → ELMİ BÖLMƏ → RƏYASƏT HEYƏTİ → ÜMUMİ YIĞINCAQ» MARŞURUTU ÜZRƏ NÖVBƏTİ İLİN APREL AYININ SONUNADƏK DAVAM EDİR
- HALBUKİ MÜASİR TEXNOLOGİYALARIN VƏ ELMMETRİK MEXANİZMLƏRİN KÖMƏYİ İLƏ ELMİ MÜƏSSİSƏLƏRİN DƏ, ALİMLƏRİN DƏ, ELM SAHƏLƏRİNİN CARİ VƏZİYYƏTİNİ DƏ ÇOX QISA MÜDDƏTDƏ QİYMƏTLƏNDİRMƏK, QƏRARLARIN QƏBULU ÜÇÜN MÜƏYYƏN TƏKLİFLƏR VƏ TÖVSIYƏLƏR İŞLƏMƏK OLAR.

IX.FRTEB: PROBLEMLƏR VƏ TƏKLİFLƏR

HAL-HAZIRDA ÖLKƏ MİQYASINDA ELMİ FƏALİYYƏTİN MÜXTƏLİF ASPEKTLƏR ÜZRƏ QIYMƏTLƏNDİRİLMƏSİ KLASSİK YANAŞMALARA, SUBYEKTİV MÜLAHİZƏLƏRƏ ƏSASLANIR VƏ MÜASİR DÖVRÜN REALLIQLARININ **TƏLƏBLƏRİNƏ CAVAB VERMİR**

- BU PROBLEMİN HƏLLİ ÜÇÜN, İLK NÖVBƏDƏ ELMİ MÜƏSSİSƏNİN PLAN ÜZRƏ FƏALİYYƏT İSTİQAMƏTLƏRİ TƏHLİL EDİLMƏLİDİR:

IX.FRTEB: PROBLEMLƏR VƏ TƏKLİFLƏR

- ELMİ MÜƏSSİSƏNİN HƏR BİR FƏALİYYƏT İSTİQAMƏTİ ÜÇÜN MƏXSUSİ QİYMƏTLƏNDİRMƏ MEXANİZMİ ($Q_i, i = \overline{1,6}$) İŞLƏNİLMƏLİDİR
- ELMİ MÜƏSSİSƏNİN FƏALİYYƏTİNİN KOMPLEKS QİYMƏTLƏNDİRİLMƏSİ ÜÇÜN MULTİKRİTERİAL QİYMƏTLƏNDİRMƏ METODİKASI ($Q = \sum_i \alpha_i Q_i$, α_i – FƏALİYYƏT İSTİQAMƏTİNİN VACİBLİK DƏRƏCƏSİ) İŞLƏNİLMƏLİDİR.
- BU ELMMETRİK TEXNOLOGİYALARIN ƏSASINDA ELMİ MÜƏSSİSƏLƏRİN FƏALİYYƏTİNİ AYRI-AYRI İSTİQAMƏTLƏR ÜZRƏ VƏ KOMPLEKS QİYMƏTLƏNDİRMƏK OLAR.

DİQQƏTİNİZƏ

GÖRƏ TƏŞƏKKÜR EDİRİK!